

Anexă
La Ordinul cu privire la aprobarea
Planului de acțiuni pentru asigurarea respectării
drepturilor de proprietate intelectuală în Republica Moldova

**Planul de acțiuni
pentru asigurarea respectării drepturilor de
proprietate intelectuală în Republica Moldova
2026-2029**

Cuprins

Glosar	5
Sinteză	6
1 INTRODUCERE.....	8
1.1 Proprietate intelectuală	8
1.2 Importanța PI.....	9
1.3 Impactul încălcărilor DPI asupra societății	10
1.3.1 Economie	10
1.3.2 Sănătate și siguranță.....	10
1.3.3 Criminalitatea organizată	10
1.4 Planul de acțiuni pentru asigurarea respectării DPI.....	11
2 STADIUL ACTUAL AL SISTEMULUI DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ DIN REPUBLICA MOLDOVA	12
2.1 Cadrul juridic	12
2.1.1 Legislația națională privind proprietatea intelectuală.....	12
2.1.2 Legislația vamală privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală	14
2.1.3 Legislația civilă privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală	14
2.1.4 Legislația în domeniul concurenței cu privire la respectarea drepturilor de proprietate intelectuală	16
2.1.5 Legislația contravențională privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală.....	16
2.1.6 Legislația penală privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală	17
2.2 Cadrul instituțional	18
2.2.1 Rolul agențiilor guvernamentale	18
2.2.2 Coordonarea interinstituțională.....	19
2.2.3 Parteneriatul public-privat	20
2.3 Proceduri privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală.....	21
2.3.1 Asigurarea respectării DPI la frontieră	21
2.3.2 Asigurarea respectării DPI în materie civilă	22
2.3.3 Asigurarea respectării DPI în materie contravențională	23
2.3.4 Asigurarea respectării DPI în materie penală.....	23
3 MISIUNE, VIZIUNE ȘI OBIECTIVE PRINCIPALE	25
3.1 Misiune.....	25
3.2 Viziune.....	25
3.3 Principalele obiective.....	25

4	MĂSURI SPECIFICE DE PUNERE ÎN APLICARE	26
4.1	OBIECTIVUL GENERAL 1: Alinierea legislației în domeniul respectării drepturilor de proprietate intelectuală la acquis-ul UE.....	26
4.1.1	Obiectivul specific 1.1: Alinierea legislației vamale în domeniul respectării DPI la acquis-ul UE.	26
4.1.2	Obiectivul specific 1.2: Alinierea legislației civile în domeniul respectării DPI la acquis-ul UE.	26
4.1.3	Obiectivul specific 1.3: Evaluarea legislației contravenționale în domeniul respectării DPI.	26
4.1.4	Obiectivul specific 1.4: Evaluarea legislației penale în domeniul respectării DPI.....	27
4.2	OBIECTIVUL GENERAL 2: Consolidarea capacității instituționale	27
4.2.1	Obiectivul specific 2.1: Instituirea unităților/punctelor focale specializate în domeniul proprietății intelectuale	27
4.2.2	Obiectivul specific 2.2: Consolidarea unității specializate în domeniul protecției vamale a drepturilor de proprietate intelectuală.....	27
4.2.3	Obiectivul specific 2.3: Consolidarea capacității instituționale de asigurare a respectării DPI prin dezvoltarea resurselor umane specializate în domeniul PI	27
4.2.4	Obiectivul specific 2.4: Consolidarea capacității judiciare de asigurare a respectării DPI.....	28
4.2.5	Obiectivul specific 2.5: Consolidarea colaborării cu organismele internaționale și regionale pentru preluarea celor mai bune practici în domeniul PI pentru instituțiile de aplicare a legii.....	28
4.2.6	Obiectivul specific 2.6: Consolidarea colaborării cu organismele internaționale și regionale pentru preluarea celor mai bune practici în domeniul PI pentru magistrații sistemului judecătoresc	28
4.2.7	Obiectivul specific 2.7: Consolidarea cadrului metodologic de estimare și calculare a prejudiciilor	28
4.3	OBIECTIVUL GENERAL 3: Consolidarea cooperării naționale și internaționale.....	29
4.3.1	Obiectivul specific 3.1: Consolidarea activității Observatorului respectării drepturilor de proprietate intelectuală	29
4.3.2	Obiectivul specific 3.2: Promovarea cooperării prin intermediul instrumentelor voluntare	29
4.3.3	Obiectivul specific 3.3: Prevenirea utilizării abuzive a serviciilor de transport și logistică.....	29
4.3.4	Obiectivul specific 3.4: Prevenirea utilizării abuzive a serviciilor de plată.....	30
4.3.5	Obiectivul specific 3.5: Consolidarea protecției drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul sistemului de nume de domenii.....	30
4.3.6	Obiectivul specific 3.6: Desemnarea punctelor unice de contact.....	31
4.3.7	Obiectivul specific 3.7: Acces securizat la instrumentele relevante în domeniul proprietății intelectuale, inclusiv la instrumentele Observatorului UE	31
4.3.8	Obiectivul specific 3.8: Promovarea schimbului eficient de informații.....	31
4.3.9	Obiectivul specific 3.9: Consolidarea cooperării internaționale	32

4.4	OBIECTIVUL GENERAL 4: Consolidarea mecanismelor de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală	32
4.4.1	Obiectivul specific 4.1: Consolidarea cooperării interinstituționale privind procedura de recuperare a activelor provenite din săvârșirea infracțiunilor	32
4.4.2	Obiectivul specific 4.2: Îmbunătățirea tehnicilor de investigare	32
4.4.3	Obiectivul specific 4.3: Îmbunătățirea metodologiei statistice privind datele din domeniul PI	33
4.4.4	Obiectivul specific 4.4: Instituirea unui mecanism interinstituțional de colectare și validare a datelor.	33
4.4.5	Obiectivul specific 4.5: Acordarea de daune-interese corespunzătoare	33
4.4.6	Obiectivul specific 4.6: Îmbunătățirea mecanismului de depozitare și distrugere a bunurilor contrafăcute.....	34
4.4.7	Obiectivul specific 4.7: Consolidarea colaborării cu organizațiile internaționale și participarea la operațiuni internaționale în domeniul contracarării încălcărilor drepturilor de proprietate intelectuală	34
4.4.8	Obiectivul specific 4.8: Promovarea utilizării tehnologiilor informatice avansate pentru prevenirea și detectarea încălcărilor drepturilor de proprietate intelectuală	34
4.5	OBIECTIVUL GENERAL 5: Promovarea cunoașterii și a conștientizării în domeniul proprietății intelectuale	35
4.5.1	Obiectivul specific 5.1: Sensibilizarea societății cu privire la necesitatea respectării drepturilor de proprietate intelectuală și contracarării contrafacerii și pirateriei	35
4.5.2	Obiectivul specific 5.2: Sensibilizarea întreprinderilor mici și mijlocii cu privire la noile tehnologii de combatere a contrafacerii și a pirateriei.....	35
4.5.3	Obiectivul specific 5.3: Sensibilizarea cu privire la secretele comerciale.....	35
4.5.4	Obiectivul specific 5.4: Sensibilizarea cu privire la setul de instrumente pentru prevenirea infracțiunilor cibernetice în domeniul proprietății intelectuale.....	36
4.5.5	Obiectivul specific 5.5: Sensibilizarea cu privire la modul de protejare a drepturilor de proprietate intelectuală în mediul online.....	36
4.5.6	Obiectivul specific 5.6: Crearea unui serviciu de asistență pentru întreprinderile mici și mijlocii.....	36
4.5.7	Obiectivul specific 5.7: Consolidarea capacităților de instruire în domeniul proprietății intelectuale prin integrarea cursurilor de PI pe Platforma guvernamentală de instruire la distanță MLearn	36
4.5.8	Obiectivul specific 5.8: Creșterea gradului de conștientizare cu privire la Lista UE de supraveghere a contrafacerii și pirateriei	37
4.5.9	Obiectivul specific 5.9: Sensibilizarea cu privire la protecția drepturilor de proprietate intelectuală în străinătate.....	37
4.5.10	Obiectivul specific 5.10: Promovarea sistemului de proprietate intelectuală pentru atragerea investițiilor	37
4.5.11	Obiectivul specific 5.11: Prevenirea încălcărilor în zonele economice libere	38

4.5.12	Obiectivul specific 5.12: Sensibilizarea cu privire la Ghidul UE (EMPACT) pentru titularii de drepturi de proprietate intelectuală privind sesizările penale în cazurile de infracțiuni în domeniul proprietății intelectuale.	38
5	ESTIMAREA IMPACTULUI ȘI A SURSELOR DE FINANȚARE	39
5.1	Indicatori de progres	39
5.1.1	Obiectivul general 1: Alinierea legislației în domeniul respectării drepturilor de proprietate intelectuală la acquis-ul UE.....	39
5.1.2	Obiectivul general 2: Consolidarea capacității instituționale.....	39
5.1.3	Obiectivul general 3: Consolidarea cooperării naționale și internaționale.....	40
5.1.4	Obiectivul general 4: Consolidarea mecanismelor de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală	41
5.1.5	Obiectivul general 5: Promovarea cunoașterii și a conștientizării.....	41
5.2	SURSELE DE FINANȚARE	43
6	RAPORTARE ȘI MONITORIZARE	44
	ACȚIUNI DE IMPLEMENTARE	45
	Obiectivul general 1: Alinierea legislației în domeniul respectării drepturilor de proprietate intelectuală la acquis-ul Uniunii Europene.....	45
	Obiectivul general 2: Consolidarea capacității instituționale.....	45
	Obiectivul general 3: Consolidarea cooperării naționale și internaționale	47
	Obiectivul general 4: Consolidarea mecanismelor de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală	48
	Obiectivul general 5: Promovarea cunoașterii și a conștientizării în domeniul Proprietății Intelectuale	50

Glosar

AGEPI	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală
ANSA	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor
ARBI	Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale
CEPOL	Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii
CCCC	Centrul pentru Combaterea Criminalității Cibernetice
CEE-ONU	Comisia Economică pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite
CE	Comisia Europeană
CEPD	Comitetul european pentru protecția datelor
CNA	Centrul Național Anticorupție
DG TAXUD	Direcția Generală Impozitare și Uniune Vamală a Comisiei Europene
DPI	drepturile de proprietate intelectuală
OEB	Oficiul European de Brevete
EUIPO	Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală
Eurojust	Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală
Europol	Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii
IA	inteligenta artificială
IG	indicație geografică
IGP	Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne
INTERPOL	Organizația Internațională a Poliției Criminale
IMM	întreprindere mică și mijlocie
IPEP	Portalul pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală
IT	tehnologia informației
KPI	indicator-cheie de performanță
INJ	Institutul Național al Justiției
NFT	Non-Fungible Token
Observatorul	Observatorul respectării drepturilor de proprietate intelectuală
Observatorul UE	Observatorul european privind încălcările drepturilor de proprietate intelectuală
OCDE	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
OLAF	Oficiul European de Luptă Antifraudă
OMC	Organizația Mondială a Comerțului
OMPI	Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale
ONU	Organizația Națiunilor Unite
PCT	Tratatul de cooperare în domeniul brevetelor
PG	Procuratura Generală
PI	proprietate intelectuală
ISSNPC	Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor
STISC	Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică
SV	Serviciul Vamal
TLD	Domeniu de Nivel Superior (Top-Level Domain)
TRIPS	Acordul privind aspectele comerciale ale drepturilor de proprietate intelectuală
UE	Uniunea Europeană
UNODC	Biroul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate
UPOV	Uniunea Internațională pentru Protecția Noilor Soiuri de Plante
WCT	Tratatul OMPI privind drepturile de autor
WMA	Asociația Medicală Mondială
WP.6	Grupul de lucru pentru cooperare în materie de reglementare și politici de standardizare
WPPT	Tratatul OMPI privind interpretările, execuțiile și fonogramele
ZEL	Zona economică liberă

Sinteză

Planul național de acțiuni pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală pentru perioada 2026–2029 (denumit în continuare „Planul de acțiuni”) prezintă abordarea strategică pentru consolidarea protecției și asigurării respectării DPI în Republica Moldova. În conformitate cu prioritățile naționale și cu obligațiile internaționale – în special cu standardele UE – Planul de acțiuni urmărește să combată încălcările DPI, să stimuleze inovarea și să asigure protecția consumatorilor, siguranța publică și competitivitatea economiei Republicii Moldova.

În Republica Moldova proprietatea intelectuală este protejată, în primul rând, în temeiul înregistrării obiectelor de PI (mărci, invenții, desene și modele industriale ș.a.) la AGEPI, care este oficiul național de proprietate intelectuală. PI joacă un rol vital în susținerea creșterii economice, a industriilor creative și a protecției consumatorilor.

Cu toate acestea, încălcările DPI, inclusiv contrafacerea și pirateria – adesea determinate de rețelele de criminalitate organizată – prezintă riscuri grave. Contrafacerea și pirateria subminează activitățile comerciale legale, amenință sănătatea publică prin bunuri contrafăcute periculoase și alimentează activități ilegale mai ample. Abordarea acestor provocări necesită un cadru de aplicare coordonat, măsurabil și modern.

Acest Plan de acțiuni este construit în jurul a cinci obiective strategice principale, fiecare fiind sprijinit de acțiuni specifice, de instituții responsabile și de KPI clari:

- **Alinierea la acquis-ul UE:** alinierea legislației naționale în domeniul respectării DPI la acquis-ul UE, inclusiv în domeniul procedurilor vamale, civile, contravenționale și penale.
- **Consolidarea capacității instituționale:** instituirea și consolidarea unităților sau punctelor focale specializate în domeniul asigurării respectării DPI în cadrul autorităților competente, dotate cu resurse suficiente, precum și dezvoltarea capacităților profesionale ale personalului relevant.
- **Cooperare consolidată:** îmbunătățirea cooperării interinstituționale la nivel național și internațional prin mecanisme de coordonare, Memorandumuri de înțelegere, desemnarea punctelor unice de contact, participarea la rețelele UE de aplicare a legii și la platformele de partajare a datelor.
- **Îmbunătățirea mecanismelor de aplicare a legii:** consolidarea instrumentelor de investigare, recuperarea activelor provenite din infracțiuni și îmbunătățirea mecanismelor de executare a hotărârilor judecătorești;
- **Promovarea cunoașterii și sensibilizării:** implementarea activităților de informare și instruire destinate publicului larg, mediului de afaceri și instituțiilor relevante privind importanța respectării DPI și riscurile asociate contrafacerii și pirateriei. Promovarea instrumentelor digitale, cum ar fi IA și tehnologia blockchain, pentru a detecta și a preveni încălcările DPI. Desfășurarea campaniei de educație publică destinate consumatorilor, studenților și IMM-uri.

Planul de acțiuni consolidează, de asemenea, mecanismele existente de asigurare a respectării DPI, inclusiv:

- **Asigurarea respectării DPI prin mijloace vamale:** consolidarea capacităților operaționale și procedurale ale SV pentru identificarea și suspendarea punerii în liberă

circulație a mărfurilor suspectate de încălcarea DPI, acționând din oficiu sau în baza cererilor depuse de titularii de drepturi.

- **Asigurarea respectării DPI prin mijloace civile:** îmbunătățirea aplicării măsurilor reparatorii dispuse de instanțele de judecată, inclusiv încetarea încălcărilor, acordarea de despăgubiri și distrugerea bunurilor contrafăcute;
- **Asigurarea respectării DPI prin mijloace contravenționale și penale:** consolidarea capacităților operaționale și procedurale ale ANSA și ISSPNPC pentru constatarea încălcărilor DPI , precum și a capacității IGP și a PG de a investiga și urmări penal infracțiunile în domeniul PI, inclusiv încălcările comise în mediul online.

Implementarea Planului de acțiuni va fi coordonat de AGEPI, cu implicarea instituțiilor relevante. Progresele vor fi evaluate în baza KPI, inclusiv:

- numărul de acte normative adoptate sau modificate;
- instituirea și activitatea unităților specializate;
- numărul de sesiuni de instruire organizate;
- numărul de acțiuni de asigurare a respectării DPI inițiate și/sau finalizate;
- nivelul de sensibilizare a publicului și al mediului de afaceri cu privire la riscurile contrafacerii și pirateriei.

Implementarea Planului de acțiuni va fi asigurată preponderent din alocațiile bugetului de stat al Republicii Moldova, completate, după caz, de asistență tehnică și financiară oferită de partenerii internaționali de dezvoltare.

În ansamblu, Planul de acțiuni urmărește instituirea unui sistem eficient, coordonat și aliniat la standardele UE de asigurare a respectării DPI, capabil să descurajeze încălcările, să protejeze titularii de drepturi și să contribuie la dezvoltarea unui mediu favorabil inovării și concurenței loiale. Prin promovarea reformelor legislative, consolidarea capacităților instituționale și valorificarea parteneriatelor strategice, Republica Moldova își propune să îmbunătățească eficiența mecanismelor de aplicare a DPI și să sprijine dezvoltarea economică durabilă.

1 INTRODUCERE

1.1 Proprietate intelectuală

PI reprezintă un element esențial al economiilor moderne bazate pe cunoaștere, constituind un instrument fundamental pentru stimularea inovării, creativității și competitivității economice.

Potrivit ONU, infracțiunea de PI este o activitate ilegală transnațională gestionată de aceleași organizații criminale implicate în alte infracțiuni grave, inclusiv traficul de stupefiante, contrabanda cu arme, traficul de persoane, corupția și spălarea banilor. În acest context, asigurarea respectării DPI reprezintă nu doar o prioritate economică, dar și o componentă importantă a politicilor publice privind siguranța și securitatea pieței.

PI se referă la creativitate și inovație, cum ar fi invenții, opere literare, opere artistice, simboluri, nume, imagini și desene industriale utilizate în comerț. PI este în mod tradițional împărțită în două categorii:

- Proprietatea industrială, care include mărcile, desenele și modelele industriale, brevetele, certificatele suplimentare de protecție, topografiile produselor semiconductoare și IG.
- Drepturile de autor, care includ opere literare (de exemplu, romane, poezii, piese de teatru), filme, muzică, opere artistice (de exemplu, desene, picturi, fotografii, sculpturi), software și design arhitectural. Drepturile conexe includ drepturile interpreților asupra interpretărilor sau execuțiilor lor, drepturile producătorilor de fonograme asupra propriilor fonograme, dreptul producătorilor de videograme asupra propriilor videograme și drepturile organizațiilor de radiodifuziune și televiziune asupra propriilor emisiuni și servicii de programe de radiodifuziune și televiziune fixate pe suport.

Pentru a beneficia de protecția juridică a obiectelor de proprietate industrială în Republica Moldova, cu anumite excepții prevăzute de legislație, creatorul sau titularul dreptului este obligat să parcurgă procedura de înregistrare la AGEPI. Protecția dreptului de autor se naște în mod automat odată cu crearea operei, fără a fi necesară îndeplinirea unor formalități de înregistrare sau alte proceduri administrative.

Titularii DPI beneficiază de prerogative exclusive, inclusiv dreptul de a autoriza sau de a interzice utilizarea de către terți a obiectelor protejate. DPI, similar altor drepturi de proprietate, permit creatorilor sau titularilor să obțină beneficii din exploatarea propriei creații sau investiții. Aceste drepturi sunt consacrate la articolul 27 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, care recunoaște dreptul fiecărei persoane de a beneficia de protecția intereselor morale și materiale ce decurg din calitatea sa de autor al unor opere științifice, literare sau artistice. Totodată, articolul 33 din Constituția Republicii Moldova garantează protecția juridică a proprietății intelectuale, inclusiv a drepturilor morale și patrimoniale ale titularilor.

În absența unui sistem eficient de protecție a PI, merit să recompenseze creativitatea și să stimuleze inovarea, este puțin probabil ca inventatorii și creatorii să dispună de resursele financiare sau de motivația necesară pentru dezvoltarea unor soluții inovatoare, inclusiv în domenii esențiale precum medicina sau tehnologia informației. Prin urmare, este esențial ca autoritățile publice și instituțiile de aplicare a legii să asigure respectarea DPI, nu doar pentru protejarea intereselor titularilor de drepturi, dar și pentru garantarea siguranței și bunăstării societății în ansamblu.

În Republica Moldova sunt protejate diverse obiecte de PI, inclusiv drepturile de autor, desenele și modelele industriale, indicațiile geografice, invențiile, soiurile de plante, mărcile, secretele comerciale și topografiile produselor semiconductoare. Cu toate acestea, în activitatea lor curentă, autoritățile de aplicare a legii întâlnesc, cel mai frecvent, încălcări ale drepturilor asupra mărcilor și ale dreptului de autor:

- **Mărcile** reprezintă semne, inclusiv cuvinte, desene, litere, cifre, culori, care permit identificarea produselor și serviciilor și distingerea acestora pe piață (exemple de mărci: „Coca Cola” și „Nike”).
- **Dreptul de autor** protejează operele creative, precum operele literare, audiovizuale, muzicale și artistice, precum și programele pentru calculator și operele de arhitectură.

Obiectele de proprietate intelectuală, precum mărcile și dreptul de autor, pot asigura o protecție complementară asupra aceluiasi produs sau serviciu. De exemplu, o marcă înregistrată poate proteja denumirea unui produs, în timp ce dreptul de autor poate proteja software-ul integrat, manualul de utilizare sau materialele grafice asociate acestuia.

Protecția DPI este, însă, limitată în timp, durata acesteia variind în funcție de natura obiectului protejat. Astfel, drepturile de autor asupra operelor create de autori individuali sunt protejate pe durata vieții autorului și timp de 70 de ani după decesul acestuia. În schimb, mărcile sunt protejate inițial pentru o perioadă de 10 ani de la data de depozit la AGEPI, cu posibilitatea reînnoirii nelimitate pentru perioade succesive de câte 10 ani.

1.2 Importanța PI

PI este esențială, deoarece protejează creațiile intelectului uman – cum ar fi invențiile, operele artistice și mărcile – oferind titularilor dreptul de a beneficia de rezultatele activității lor intelectuale și ale investițiilor realizate. Prin acordarea de drepturi exclusive, cadrul juridic în domeniul PI stimulează inovația și creativitatea, întrucât persoanele fizice și întreprinderile sunt mai dispuse să investească timp și resurse în dezvoltarea de idei noi atunci când dispun de garanții privind protecția și valorificarea acestora.

Din punct de vedere economic, PI joacă un rol major în stimularea creșterii economice. Industriile bazate pe PI contribuie semnificativ la economiile naționale prin crearea de locuri de muncă, facilitarea comerțului și atragerea investițiilor. Totodată, PI promovează concurența loială, permițând consumatorilor să identifice produsele autentice și să manifeste încredere în bunurile și serviciile oferite pe piață, inclusiv prin intermediul protecției mărcilor.

Dincolo de beneficiile economice, PI contribuie la diseminarea și schimbul de cunoștințe. De exemplu, sistemul de brevete presupune divulgarea publică a informațiilor tehnice privind invențiile, facilitând astfel acumularea de cunoștințe și stimulând dezvoltarea ulterioară a unor soluții inovatoare. PI sprijină, de asemenea, dezvoltarea culturală, asigurând recunoașterea și remunerarea echitabilă a creatorilor, ceea ce contribuie la promovarea diversității culturale și a creativității.

În același timp, PI reprezintă un factor important în comerțul și dezvoltarea internațională. Statele care dispun de sisteme eficiente de protecție a proprietății intelectuale sunt mai atractive pentru investiții și pot participa mai activ la economia globală. În ansamblu, PI contribuie la menținerea unui echilibru între protejarea creativității și inovării și îmbogățirea domeniului public pe termen lung.

1.3 Impactul încălcărilor DPI asupra societății

1.3.1 Economie

Un studiu realizat în anul 2025 de EUIPO și OCDE a estimat că valoarea comerțului internațional cu produse contrafăcute și piratate a ajuns până la 467 de miliarde USD anual. Cu toate acestea, această estimare nu include produsele fabricate și consumate pe plan intern sau produsele digitale necorporale. Dacă aceste tipuri de produse ar fi incluse, studiul EUIPO și OCDE estimează că valoarea totală a comerțului cu produse contrafăcute și piratate ar fi cu câteva sute de miliarde de dolari mai mare.

Studiul EUIPO și OCDE evidențiază amploarea resurselor financiare pe care guvernele și societățile comerciale care desfășoară activități legale le pierd în urma comerțului cu produse contrafăcute și piratate – resurse care ar putea fi utilizate pentru îmbunătățirea serviciilor publice (de exemplu, construirea de școli sau spitale) și pentru crearea de locuri de muncă.

1.3.2 Sănătate și siguranță

Studiul EUIPO și OCDE a arătat, de asemenea, că fenomenul contrafacerii nu se limitează la articole de lux, precum ceasurile și îmbrăcămintea designerilor celebri, dar s-a extins la produse farmaceutice, alimente, băuturi, echipamente medicale, articole de îngrijire personală, jucării, produse din tutun și piese auto, amenințând astfel sănătatea și siguranța consumatorilor.

INTERPOL subliniază că contrafacerea și pirateria constituie infracțiuni grave în domeniul PI, care fraudează consumatorii, amenință sănătatea și siguranța publică, generează pierderi de miliarde de dolari sub formă de venituri guvernamentale neîncasate, investiții străine ratate sau profituri de afaceri diminuate și încalcă drepturile titularilor. Produsele contrafăcute reprezintă o amenințare semnificativă pentru siguranța consumatorilor la nivel global. Consumatorii, fără a fi conștienți de acest fapt, își pun în pericol sănătatea și chiar viața atunci când utilizează produse farmaceutice, băuturi alcoolice sau produse alimentare contrafăcute ori când călătoresc în vehicule sau aeronave întreținute cu piese contrafăcute care nu respectă standardele de siguranță.

WMA atrage atenția asupra faptului că medicamentele contrafăcute și alte produse medicale pot avea efecte grave asupra sănătății pacienților, inclusiv consecințe letale în cele mai severe cazuri¹.

1.3.3 Criminalitatea organizată

UNODC a estimat că piața globală a drogurilor ilicite depășește 426 de miliarde USD. Această valoare este mai mică decât estimarea realizată de EUIPO și OCDE privind comerțul internațional cu produse contrafăcute și piratate, care poate ajunge până la 467 de miliarde USD. Acest fapt evidențiază atractivitatea contrafacerii și pirateriei pentru grupările de criminalitate organizată, în special atunci când se compară resursele alocate de guverne și de autoritățile de aplicare a legii pentru combaterea traficului de droguri ilicite cu cele destinate combaterii comerțului cu produse contrafăcute și piratate.

¹ [Asociația Medicală Mondială](#) – Combaterea contrafacerii

Potrivit INTERPOL, *contrafacerea și pirateria nu operează izolat, ci sunt strâns legate de o rețea mai amplă de infracțiuni grave, precum traficul de persoane, contrabanda cu droguri, corupția și spălarea banilor. Pentru grupările de criminalitate organizată, aceste activități sunt motivate în principal de obținerea de profit, în detrimentul intereselor și siguranței societății.*²

1.4 Planul de acțiuni pentru asigurarea respectării DPI

Planul de acțiuni va servi drept cadru strategic pentru protejarea DPI și pentru promovarea unei culturi a respectului față de inovare și creativitate în Republica Moldova. Scopul principal al acestuia este de a coordona și consolida eforturile instituțiilor publice, ale autorităților de aplicare a legii, ale sistemului judiciar, ale titularilor de drepturi de PI și ale altor părți interesate în vederea prevenirii, detectării și combaterii încălcărilor DPI, inclusiv contrafacerea și pirateria.

Prin alinierea politicilor naționale în domeniul PI la obligațiile internaționale, inclusiv la cele prevăzute în Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și UE, în TRIPS și în tratatele administrate de OMPI, Planul de acțiuni contribuie la consolidarea credibilității și atractivității Republicii Moldova pentru investițiile străine. Acesta sprijină, totodată, dezvoltarea economică durabilă prin promovarea concurenței loiale, protejarea consumatorilor și stimularea progresului tehnologic și a expresiei culturale.

Planul de acțiuni stabilește obiective clare, mecanisme de implementare, roluri instituționale și indicatori de performanță. De asemenea, acesta evidențiază necesitatea intensificării activităților de sensibilizare a publicului, a consolidării cooperării interinstituționale și a dezvoltării capacităților autorităților competente în domeniul asigurării respectării DPI. Implementarea eficientă a Planului de acțiuni va contribui la protejarea drepturilor creatorilor și inovatorilor, la consolidarea statului de drept și la stimularea creșterii economice în sectoarele bazate pe cunoaștere.

² Border Security Report – The [Journal of Border Security and Transnational Organised Crime](#) (Raportul privind securitatea frontierelor – Jurnalul privind securitatea frontierelor și criminalitatea transnațională organizată)

2 STADIUL ACTUAL AL SISTEMULUI DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ DIN REPUBLICA MOLDOVA

2.1 Cadrul juridic

2.1.1 Legislația națională privind proprietatea intelectuală

Republica Moldova dispune de un sistem juridic bine dezvoltat pentru protejarea DPI, aliniat în mare măsură la legislația UE și la standardele internaționale. Cadrul național în domeniul PI este administrat de AGEPI și acoperă principalele categorii de DPI, fiecare reglementată printr-o lege specială.

Drepturile de autor și drepturile conexe în Republica Moldova sunt reglementate de Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, care protejează operele literare, artistice și științifice originale, cum ar fi cărțile, muzica, filmele și programele pentru calculator. Autorii beneficiază de drepturi morale (de exemplu, dreptul la paternitate) și drepturi patrimoniale (de exemplu, dreptul la reproducerea și distribuirea operei). Protecția este acordată pe durata de viață a autorului plus 70 de ani după decesul acestuia. De asemenea, drepturile conexe sunt acordate interpreților, producătorilor de fonograme, producătorilor de videograme și organizațiilor de radiodifuziune și televiziune.

Protecția invențiilor este reglementată de Legea nr. 50/2008 privind protecția invențiilor. Invențiile trebuie să fie noi, să implice o activitate inventivă și să fie susceptibile de aplicare industrială pentru a beneficia de protecție prin brevet, care se acordă pentru o perioadă de 20 de ani. Titularii de brevete beneficiază de drepturi exclusive de exploatare a invențiilor lor și pot interzice utilizarea neautorizată de către terți.

În temeiul Legii nr. 38/2008 privind protecția mărcilor, sunt protejate în calitate de mărci semnele care disting produse sau servicii. O marcă înregistrată este valabilă timp de 10 ani și poate fi reînnoită pe termen nelimitat pentru perioade succesive de câte 10 ani. La data de 02.04.2027 va intra în vigoare noua lege cadru din domeniul mărcilor - Legea nr. 25/2024 privind mărcile, care transpune *Directiva 2004/48/CE* a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală, *Directiva (UE) 2015/2436* a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2015 de apropiere a legislațiilor statelor membre cu privire la mărci și *Regulamentul (UE) 2017/1001* al Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind marca Uniunii Europene.

Legea nr. 161/2007 privind protecția desenelor și modelelor industriale reglementează protecția aspectului exterior al produsului, care trebuie să fie nou și să aibă caracter individual. Protecția se acordă inițial pentru o perioadă de 5 ani și poate fi reînnoită pentru perioade succesive de câte 5 ani, până la o durată maximă de 25 de ani. Dreptul conferit permite titularului utilizarea exclusivă a desenului sau modelului industrial și interzicerea utilizării neautorizate de către terți.

Legea nr. 66/2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate reglementează înregistrarea, protecția și utilizarea indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate. Sunt protejate denumirile produselor care reflectă o anumită origine geografică și calitățile sau reputația asociate acestora. Protecția este acordată după înregistrare și are o durată nedeterminată, atâta timp cât sunt respectate condițiile de origine și standardele de producție înscrise în caietul de sarcini.

Protecția soiurilor de plante este reglementată de Legea nr. 39/2008 privind protecția soiurilor de plante. Soiurile noi, distincte, uniforme și stabile pot fi înregistrate și beneficiază de drepturi exclusive acordate amelioratorilor pentru o perioadă de 25 de ani sau de până la 30 de ani pentru anumite specii, cum ar fi arborii și vița-de-vie.

La moment, topografiile produselor semiconductoare sunt protejate prin Legea nr. 655/1999 privind protecția topografiilor circuitelor integrate. O nouă lege privind protecția topografiilor produselor semiconductoare care transpune parțial Directiva Consiliului din 16 decembrie 1986 privind protecția juridică a topografiilor produselor din materiale semiconductoare (87/54/CEE) este în proces de adoptare în Parlament. Protecția se acordă pentru o perioadă de 10 ani de la data înregistrării sau a primei exploatare comerciale. La data de 09.04.2026, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat, în lectura a II-a, proiectul noii legi privind topografiile produselor semiconductoare, care va intra în vigoare la expirarea termenului de 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Prin acest proiect se transpune Directiva Consiliului din 16 decembrie 1986 privind protecția juridică a topografiilor produselor din materiale semiconductoare (87/54/CEE) și Directiva 2004/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală.

Legea nr.384/2023 privind protecția secretelor comerciale stabilește cadrul juridic pentru protecția informațiilor confidențiale care au valoare comercială. Aceasta definește noțiunea de secret comercial, stabilește condițiile de protecție și prevede măsuri reparatorii în cazul utilizării sau divulgării ilegale.

Republica Moldova este parte la numeroase tratate internaționale în domeniul proprietății intelectuale, care asigură alinierea sistemului juridic național la standardele internaționale și facilitează protecția transfrontalieră a DPI. În domeniul dreptului de autor și al drepturilor conexe, Republica Moldova este parte la Convenția de la Berna pentru protecția operelor literare și artistice, la WCT și la WPPT, precum și la Convenția de la Roma.

În ceea ce privește drepturile de proprietate industrială, Republica Moldova este parte la Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale și la PCT, care facilitează depunerea cererilor internaționale de brevet. De asemenea, Republica Moldova participă la acordurile internaționale de clasificare, inclusiv Aranjamentul de la Strasbourg privind clasificarea internațională a brevetelor, Aranjamentul de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în scopul înregistrării mărcilor, Aranjamentul de la Viena privind clasificarea elementelor figurative ale mărcilor și Aranjamentul de la Locarno privind clasificarea internațională a desenelor și modelelor industriale.

Republica Moldova este, de asemenea, parte la Aranjamentul de la Haga privind depozitul internațional de desene și modele industriale. În domeniul mărcilor, Republica Moldova a aderat atât la Aranjamentul de la Madrid, cât și la Protocolul referitor la Aranjamentul de la Madrid, care constituie împreună Sistemul de la Madrid pentru înregistrarea internațională a mărcilor. Totodată, Republica Moldova este parte la Aranjamentul de la Lisabona privind protecția indicațiilor locului de origine a produselor și înregistrarea lor internațională, precum și la Actul de la Geneva al acestuia, care extinde protecția internațională asupra indicațiilor geografice.

În cadrul tratatelor internaționale în domeniul PI, Republica Moldova este membru OMPI și OMC, având obligația să respecte prevederile TRIPS. Aceste instrumente juridice internaționale stabilesc standardele minime de protecție a DPI aplicabile în toate domeniile relevante.

De asemenea, Republica Moldova este parte la UPOV, care reglementează protecția juridică a noilor soiuri de plante. Acest tratat conferă amelioratorilor drepturi exclusive asupra soiurilor create, contribuind astfel la stimularea inovării și dezvoltării în sectorul agricol.

2.1.2 Legislația vamală privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală

Protecția DPI la frontieră în Republica Moldova este reglementată printr-un ansamblu de acte normative naționale care stabilesc cadrul juridic și procedurile de intervenție ale autorităților vamale. Actul legislativ de bază este Codul vamal nr. 95/2021. Codul Vamal abilitază SV să rețină sau să suspende liberul de vamă pentru mărfurile suspectate de a încălca DPI, atât la cererea titularilor de drepturi, cât și din oficiu. Procedura permite titularilor de drepturi să depună cereri de intervenție pentru a preveni introducerea sau scoaterea din țară a bunurilor contrafăcute sau piratate. Titularul dreptului suportă cheltuielile de depozitare odată ce este confirmată încălcarea, fiind scutit de taxe administrative inițiale pentru gestionarea cererii. Aceste măsuri vizează combaterea încălcărilor transfrontaliere și protejarea DPI la frontieră.

În plus, Hotărârea Guvernului nr. 92/2023 cu privire la punerea în aplicare a Codului Vamal nr. 95/2021 a aprobat procedurile și măsurile de aplicare a DPI de către autoritățile vamale. Această hotărâre operaționalizează măsurile de aplicare la frontieră, stabilind proceduri detaliate, inclusiv procesul de depunere a cererilor de către titularii de drepturi, criteriile de intervenție vamală, termenele pentru reținerea mărfurilor și modul de gestionare a bunurilor suspectate a fi contrafăcute. De asemenea, actul normativ clarifică modul de administrare a probelor și condițiile în care mărfurile pot fi distruse.

Articolul 386 din Codul vamal vizează importul sau exportul ilegal de mărfuri care încalcă DPI și prevede că operatorul economic care introduce sau scoate din țară produse ce încalcă asemenea drepturi este pasibilă de sancțiuni financiare semnificative. În mod concret, contravenienții pot fi sancționați cu amendă în cuantum de la 100.000 la 300.000 lei.

În final, respectarea DPI este susținută de Codul penal nr. 985/2002 și de Codul contravențional nr. 218/2008, care prevăd sancțiuni pentru cazurile de încălcare a DPI, inclusiv pentru importul ilegal de bunuri contrafăcute. Aceste legi asigură faptul că acțiunile de aplicare a legislației vamale pot duce la sancțiuni formale și la proceduri judiciare, consolidând efectul de descurajare a încălcărilor DPI în Republica Moldova.

2.1.3 Legislația civilă privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală

Asigurarea respectării DPI prin mijloace civile în Republica Moldova este structurată printr-un cadru juridic cuprinzător, care oferă titularilor de drepturi posibilitatea de a-și proteja interesele prin intermediul sistemului judiciar. Aceste acte normative prevăd măsuri reparatorii precum ordonanțe de interdicție, despăgubiri și distrugerea bunurilor care încalcă DPI și sunt conforme angajamentelor asumate de Republica Moldova în temeiul acordurilor internaționale, inclusiv Acordul TRIPS.

Codul civil nr. 1107/2002, servește drept instrument juridic fundamental pentru respectarea DPI. Acesta stabilește principiile generale ale răspunderii civile și remediile juridice pentru încălcarea drepturilor, inclusiv a DPI. În temeiul acestui cod, titularii DPI pot iniția acțiuni în justiție prin care să solicite despăgubiri pentru daune, restituire sau ordine judecătorești de încetare a activităților care încalcă DPI. Codul permite, de asemenea, acțiuni în despăgubiri nepecuniare (morale) în cazurile în care încălcarea afectează reputația sau drepturile morale.

Legea nr. 38/2008 privind protecția mărcilor prevede mecanisme specifice pentru asigurarea respectării drepturilor asupra mărcilor. Titularii de drepturi pot intenta acțiuni civile pentru utilizarea neautorizată, imitarea sau utilizarea abuzivă a mărcilor înregistrate. Printre remediile legale se numără acțiunile în

încetare, compensațiile financiare, publicarea hotărârii instanței și distrugerea mărfurilor contrafăcute. Legea permite, de asemenea, aplicarea de măsuri provizorii pentru a preveni rapid încălcările în curs.

Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe reglementează mijloacele legale în cazurile de încălcare a dreptului de autor și a drepturilor conexe. Această lege permite autorilor și altor titulari de drepturi să inițieze proceduri judiciare civile împotriva contravenienților și să solicite compensarea daunelor. Instanțele pot, de asemenea, să emită ordine de încetare, să dispună eliminarea sau distrugerea exemplarelor care încalcă drepturile de autor și să ia măsuri împotriva furnizorilor de servicii intermediare implicați în reproducerea sau distribuirea ilegală a operelor.

Legea nr. 50/2008 privind protecția invențiilor și Legea nr. 161/2007 privind protecția desenelor și modelelor industriale reglementează mecanisme civile pentru asigurarea respectării drepturilor asupra invențiilor și, respectiv, a desenelor și modelelor industriale. Aceste legi acordă titularilor dreptul de a introduce o acțiune în justiție pentru producerea, utilizarea sau comercializarea neautorizată a obiectului lor protejat. Printre remediile civile se numără încetarea încălcării, confiscarea și distrugerea mărfurilor care încalcă DPI, precum și compensarea prejudiciului cauzat.

Legea nr. 66/2008 privind protecția indicațiilor geografice, a denumirilor de origine și a specialităților tradiționale garantate permite producătorilor de produse legate geografic să își exercite drepturile împotriva utilizării înșelătoare sau neautorizate a indicațiilor geografice înregistrate. Încălcarea indicațiilor geografice poate fi contestată în instanță civilă, cu posibile remedii, inclusiv ordine judecătorești, daune-interese și retragerea produselor din circuitul comercial sau distrugerea mărfurilor..

Legea nr. 39/2008 privind protecția soiurilor de plante acordă amelioratorilor drepturi exclusive asupra soiurilor de plante înregistrate. În cazul în care un soi protejat este reprodus, vândut sau utilizat fără autorizație, amelioratorul poate introduce o acțiune civilă prin care să solicite încetarea încălcării, despăgubiri pentru pierderile și distrugerea materialului săditor neautorizat.

Legea nr. 655/1999 privind protecția topografiilor circuitelor integrate oferă mijloace civile pentru creatorii de topografii originale. Titularii de drepturi pot iniția proceduri judiciare în cazul reproducerii neautorizate sau al exploatării comerciale a machetelor protejate. Instanțele pot acorda daune-interese, pot dispune măsuri provizorii și pot dispune distrugerea produselor sau a instrumentelor care încalcă drepturile.

Legea nr. 384/2023 privind protecția secretelor comerciale interzice dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a secretelor comerciale și prevede remedii civile pentru titularii DPI, inclusiv ordine judecătorești, daune-interese și măsuri corective. Aceasta se aplică atât persoanelor fizice, cât și persoanelor juridice. Legea include, de asemenea, dispoziții privind confidențialitatea în procedurile judiciare și protecția avertizorilor în anumite cazuri de interes public.

Împreună, aceste legi formează un cadru de aplicare civilă bine dezvoltat în Republica Moldova, care prevăd instrumente juridice și remedii legale ce permit titularilor de drepturi din diferite categorii – mărci, drepturi de autor, brevete, desene sau modele industriale, IG, soiuri de plante ș.a. – să își protejeze în mod activ drepturile și să solicite reparații judiciare atunci când au loc încălcări.

2.1.4 Legislația în domeniul concurenței cu privire la respectarea drepturilor de proprietate intelectuală

Cadrul legal în materie de concurență stabilește reguli clare privind interzicerea acțiunilor de concurență neloială, inclusiv a celor ce implică folosirea și/sau copierea neautorizată a obiectelor de proprietate intelectuală.

Astfel, art. 19 din Legea concurenței nr. 183/2012 interzice, orice acțiuni sau fapte care sunt de natură să creeze, prin orice mijloc, o confuzie cu întreprinderea, produsele sau activitatea economică a unui concurent, realizate prin:

a) folosirea ilegală, integrală sau parțială a unei mărci, embleme de deservire, denumiri de firmă, a unui desen sau model industrial sau a altor obiecte ale proprietății industriale de natură să creeze o confuzie cu cele folosite în mod legal de către o altă întreprindere;

b) copierea ilegală a formei, a ambalajului și /sau a aspectului exterior al produsului unei întreprinderi și plasarea produsului respectiv pe piață, copierea ilegală a publicității unei întreprinderi, dacă aceasta a adus sau poate aduce atingere intereselor legitime ale concurentului.

În conformitate cu art. 77 din aceeași lege, asemenea fapte sunt pasibile de sancțiuni, acestea având un caracter disuasiv, amenda putând ajunge până la 0,5% din cifra totală de afaceri realizată de întreprindere în anul anterior sancționării.

Practica autorității de concurență confirmă aplicarea efectivă a acestor prevederi, fiind constatate cazuri în care sancțiunile aplicate pentru crearea confuziei au fost semnificative. De exemplu, în cazul întreprinderii „Supraten” S.A., s-a reținut crearea confuziei prin copierea ilegală a ambalajului unui produs aparținând întreprinderii „Saint-Gobain Byggprodukter AB” (Suedia), amenda aplicată depășind suma de 1 milion lei.

În acest context, respectarea DPI și evitarea oricăror practici susceptibile de a genera confuzie în rândul consumatorilor constituie o obligație esențială pentru asigurarea unui mediu concurențial loial.

2.1.5 Legislația contravențională privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală

Codul contravențional nr. 218/2008, conține mai multe articole-cheie care vizează încălcarea DPI. Aceste prevederi sunt concepute pentru a descuraja activitățile ilegale care încalcă DPI fără a constitui infracțiuni penale. Codul împuternicește autoritățile de aplicare a legii și instanțele judecătorești să impună amenzi și alte sancțiuni ca mijloace de asigurare a respectării DPI în cazuri mai puțin grave.

Articolul 96 din Codul contravențional reglementează răspunderea pentru încălcarea drepturilor de autor și ale drepturilor conexe. Aceasta se aplică reproducerii, distribuirii sau comunicării publice neautorizate a operelor protejate prin drepturi de autor și a obiectelor drepturilor conexe – cum ar fi interpretările, fonogramele sau emisiunile – fără consimțământul titularului de drepturi. Sancțiunile pentru acest tip de încălcare includ, de regulă, amenzi impuse persoanelor fizice sau juridice, împreună cu posibila confiscare a materialelor și echipamentelor utilizate pentru a comite încălcarea.

Articolele 97-103 reglementează răspunderea contravențională pentru încălcările drepturilor de proprietate industrială, inclusiv mărcile, invențiile, desenele și modelele industriale. Acest articol sancționează utilizarea neautorizată a unei mărci înregistrate, exploatarea ilegală a unei invenții brevetate sau folosirea ilicită a unui desen sau model industrial protejat. Sancțiunile contravenționale pot include amenzi pecuniare pentru persoane fizice și întreprinderi, precum și confiscarea mărfurilor care încalcă DPI.

Articolul 283 se referă la contrafacerea mărfurilor, în cazul în care acest act nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii. Sancțiunile pentru acest tip de încălcare includ, de regulă, amenzi cu sau

fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pentru o perioadă cuprinsă între șase luni și un an.

În toate cazurile, contravențiile trebuie dovedite prin proceduri adecvate, care implică, de regulă, efectuarea investigațiilor și strângerea probelor de către IGP, ANSA și/sau ISSPNPC. Aceste proceduri contribuie la asigurarea faptului că titularii de drepturi dispun de un mecanism de asigurare a respectării DPI în cazurile care nu justifică urmărirea penală, dar necesită în continuare un răspuns juridic.

În general, includerea acestor dispoziții legate de PI în Codul contravențional oferă un mijloc flexibil și accesibil de asigurare a respectării DPI în Republica Moldova, în special în cazurile în care încălcarea este minoră sau comisă fără intenție. Cadrul legal sprijină efortul mai amplu al Republicii Moldova de a menține un sistem funcțional și reactiv de asigurare a respectării DPI, în conformitate cu standardele internaționale.

2.1.6 Legislația penală privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală

Codul penal nr. 985/2002, include mai multe dispoziții care vizează în mod specific încălcările grave ale DPI. Aceste articole de drept penal urmăresc să descurajeze încălcările intenționate și pe scară largă care aduc prejudicii semnificative titularilor de drepturi sau interesului public. Codul penal prevede sancțiuni punitive, cum ar fi amenzi, muncă în folosul comunității sau închisoare, în funcție de natura și gravitatea infracțiunii.

Articolul 185¹ din Codul penal se referă la încălcarea dreptului de autor și a drepturilor conexe. Prezentul articol se aplică reproducerii, distribuirii, comunicării publice sau utilizării neautorizate a operelor protejate prin drepturi de autor și a obiectelor drepturilor conexe. Sancțiunile penale sunt declanșate atunci când încălcarea este săvârșită cu intenție, la scară comercială sau are ca rezultat producerea de daune în proporții mari sau deosebit de mari. Sancțiunile pot include amenzi semnificative, muncă în folosul comunității sau închisoare pe un termen de până la cinci ani.

Articolul 185² se axează pe încălcarea drepturilor de proprietate industrială, inclusiv utilizarea neautorizată a mărcilor sau indicațiilor geografice. Aceasta include producerea, vânzarea sau distribuția intenționată de produse prin utilizarea ilegală a mărcii sau utilizarea comercială a unei indicații geografice în măsura în care această utilizare profită de reputația denumirii protejate. Infractorii se pot confrunța cu răspunderea penală în cazul în care încălcarea este comisă în scopuri comerciale și cauzează prejudicii materiale titularului DPI. Sancțiunile pot include amenzi, muncă în folosul comunității sau închisoare pe un termen de până la cinci ani în cazuri agravate.

Articolul 246² stabilește răspunderea penală pentru contrafacerea mărfurilor, de exemplu fabricarea acestora în scopul comercializării. Codul penal prevede sancțiuni punitive, cum ar fi amenzi, pedeapsa cu închisoarea pe un termen de până la un an sau privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pentru o perioadă cuprinsă între unu și 5 ani.

În toate cazurile, legea permite confiscarea și distrugerea bunurilor, materialelor și echipamentelor utilizate pentru comiterea infracțiunilor. Infracțiunile repetate sau infracțiunile care implică grupuri infracționale organizate pot atrage sancțiuni mai severe, în conformitate cu dispozițiile generale ale Codului penal.

Aceste articole reflectă angajamentul Republicii Moldova de a combate infracțiunile grave legate de PI în conformitate cu obligațiile internaționale, inclusiv cu Acordul TRIPS. Acestea oferă un instrument

juridic puternic pentru ca agențiile de aplicare a legii, procurorii și instanțele să răspundă în mod eficace la actele intenționate și dăunătoare de încălcare a DPI.

2.2 Cadrul instituțional

2.2.1 Rolul agențiilor guvernamentale

În Republica Moldova, mai multe instituții guvernamentale sunt implicate în asigurarea respectării DPI, fiecare jucând un rol specific în asigurarea protecției juridice și aplicarea remediilor pentru încălcările DPI.

Serviciul Vamal joacă un rol esențial în prevenirea importului și exportului de mărfuri contrafăcute sau piratate. Acționând în temeiul Codului vamal și al legislației relevante privind PI, SV poate suspenda acordarea liberului de vamă pentru mărfurile suspectate de a fi încălcat DPI la frontieră, fie la cererea titularilor de drepturi, fie din oficiu. SV colaborează îndeaproape cu alte autorități publice de aplicare a legii și oferă un sprijin esențial în acțiunile de asigurare a respectării legislației la frontieră.

Ministerul Afacerilor Interne, în special prin intermediul IGP, este responsabil de investigarea infracțiunilor legate de PI, cum ar fi contrafacerea și pirateria. IGP asigură respectarea dispozițiilor contravenționale și penale din Codul penal și Codul contravențional care se referă la PI. În acest sens, IGP deține competențe pentru detectarea, investigarea și stoparea operațiunilor ilegale. În cadrul IGP, CCCC este principala unitate de investigare a criminalității cibernetice și joacă un rol din ce în ce mai important, concentrându-se pe detectarea și investigarea infracțiunilor de PI în mediul online, inclusiv a pirateriei digitale, a distribuției neautorizate de conținut protejat prin drepturi de autor și a vânzării de mărfuri contrafăcute pe platformele de comerț electronic.

Procuratura Generală supraveghează urmărirea penală a cauzelor penale privind încălcarea DPI. Aceasta inițiază sau supraveghează anchetele desfășurate de autoritățile de aplicare a legii și reprezintă statul în procedurile judiciare legate de infracțiuni grave în materie de PI. Oficiul se asigură că probele colectate de autoritățile de aplicare a legii sunt utilizate în mod eficace în cadrul urmărilor penale și contribuie la asigurarea coerenței în aplicarea legislației privind proprietatea intelectuală.

Sistemul judiciar, inclusiv instanțele civile, contravenționale și penale, este responsabil de soluționarea litigiilor în materie de PI și de asigurarea respectării DPI. Instanțele pot acorda o serie de măsuri reparatorii, inclusiv ordine judecătorești, daune-interese, distrugerea mărfurilor contrafăcute și sancțiuni contravenționale sau penale. Acestea joacă un rol vital în interpretarea legislației privind PI și în respectarea obligațiilor Republicii Moldova în temeiul tratatelor internaționale.

Consiliul Concurenței este o autoritate autonomă subordonată Parlamentului, responsabilă de aplicarea legislației în domeniul concurenței, ajutorului de stat, publicității și practicilor comerciale neloiale, precum și în alte domenii pentru care îi sunt conferite atribuții prin lege. Aceasta dispune de atribuții de decizie, reglementare, interdicție, intervenție, inspecție și sancționare, în limitele cadrului normativ aplicabil. În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul Concurenței investighează cazuri de încălcare a legislației concurențiale, inclusiv situații de abuz de poziție dominantă, acorduri anticoncurențiale, precum și operațiuni de concentrare economică nenotificate sau implementate fără autorizare. Aceste investigații pot implica și elemente legate de obiecte de PI și/sau DPI. De asemenea, Consiliul Concurenței examinează actele de concurență neloială, inclusiv faptele de creare a confuziei în rândul consumatorilor, prin utilizarea sau copierea ilegală a obiectelor de PI. În acest context, DPI pot constitui un element relevant în analiza anumitor practici anticoncurențiale, fără ca simpla exercitare

a acestor drepturi să reprezinte, în sine, o încălcare a legislației concurențiale. Astfel, Consiliul Concurenței urmărește să instiue un echilibru între asigurarea respectării DPI și respectarea principiilor concurenței loiale.

ANSA și ISSPNPC sunt implicate în asigurarea respectării DPI, în special în contextul bunurilor de consum și al autenticității produselor. Agențiile monitorizează piața pentru a identifica și a elimina produsele contrafăcute, care ar putea induce în eroare consumatorii sau ar putea prezenta riscuri pentru siguranță. ANSA și ISSPNPC lucrează pentru a se asigura că bunurile vândute pe piața din Republica Moldova respectă standardele legale, inclusiv DPI. Agențiile soluționează, de asemenea, plângerile consumatorilor privind încălcările DPI și cooperează cu AGEPI și cu alte autorități de aplicare a legii în cadrul acțiunilor comune de asigurare a respectării legislației.

Centrul Național Anticorupție investighează în primul rând corupția și infracțiunile conexe, cum ar fi mita și abuzul în serviciu, efectuează evaluări ale riscurilor anticorupție în instituțiile publice, analizează informațiile financiare și de avere și implementează campanii de prevenire și educare. Cu toate acestea, nu este neobișnuit ca investigațiile CNA să implice infracțiuni legate de PI.

AGEPI este autoritatea administrativă subordonată Ministerului Justiției, responsabilă de promovarea și realizarea activităților în domeniul protecției juridice a proprietății intelectuale privind drepturile de proprietate industrială, dreptul de autor și drepturile conexe. AGEPI administrează bazele de date naționale privind obiectele de PI, desfășoară activități de instruire în materie de PI și reprezintă Republica Moldova în organizații internaționale/regionale și tratatele internaționale privind PI.

Împreună, aceste instituții formează un sistem integrat de asigurare a respectării DPI în Republica Moldova, care acoperă abordările administrative, civile și penale. Instituirea CCCC, ANSA și ISSPNPC reflectă eforturile Republicii Moldova de a aborda atât formele digitale, cât și cele fizice de încălcare a DPI și de a proteja consumatorii și titularii DPI într-un mediu de piață din ce în ce mai complex.

2.2.2 Coordonarea interinstituțională

În Republica Moldova, asigurarea respectării DPI implică mai multe instituții guvernamentale care lucrează în cooperare în temeiul unor cadre și acorduri formale. Aceste modele de cooperare sunt concepute pentru a asigura coordonarea eforturilor de asigurare a respectării legislației, schimbul de informații și acțiunile comune împotriva încălcării DPI în contexte civile, contravenționale și penale.

Unul dintre principalele mecanisme de cooperare este utilizarea memorandumurilor de înțelegere și a acordurilor formale de cooperare între instituții. AGEPI a semnat acorduri de cooperare cu SV, IGP și PG. Aceste acorduri definesc protocoalele pentru investigațiile comune, schimbul de date legate de PI, programele de formare și coordonarea eforturilor de confiscare și urmărire penală.

Un mecanism instituțional cheie care sprijină eforturile de asigurare a respectării DPI este Observatorul respectării drepturilor de proprietate intelectuală, coordonat de AGEPI. Observatorul funcționează ca un organ colegial de monitorizare și analiză care colectează date privind încălcările DPI, urmărește tendințele în materie de asigurare a respectării legislației și facilitează schimbul de bune practici între instituțiile cu atribuții privind asigurarea respectării legislației. Acesta contribuie, de asemenea, la elaborarea politicilor prin identificarea lacunelor în materie de asigurare a respectării legislației și prin promovarea sensibilizării publicului cu privire la protecția PI. Observatorul sporește transparența și contribuie la asigurarea responsabilității în cadrul sistemului de asigurare a respectării DPI. Pe lângă AGEPI, printre membrii Observatorului se numără SV, ISSPNPC, IGP, PG, Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească și Consiliul Concurenței.

Agențiile naționale desfășoară adesea acțiuni comune de aplicare a legii, în special în cazurile care implică mărfuri contrafăcute, piraterie software și distribuirea ilegală de materiale protejate prin drepturi de autor. De exemplu, SV, în colaborare cu poliția, poate reține mărfurile suspecte la frontieră, poate informa titularii de drepturi și poate iniția proceduri legale. În același timp, unitatea de combatere a criminalității cibernetice din cadrul IGP poate oferi asistență în ceea ce privește probele digitale și asigurarea respectării legislației online atunci când produsele contrafăcute sunt promovate sau vândute online.

Un alt element-cheie al cooperării implică formarea și dezvoltarea profesională comună a persoanelor responsabile de aplicarea legii. AGEPI organizează periodic seminare și ateliere de lucru în parteneriat cu poliția, vama, procurorii și judecătorii. Aceste programe sunt concepute pentru a armoniza înțelegerea legislației privind PI și pentru a îmbunătăți aplicarea procedurilor de asigurare a respectării legislației.

Modelele formale de cooperare sunt, de asemenea, sprijinite prin proiecte internaționale de asistență tehnică, în special din partea UE, OMPI și OEB. Aceste proiecte finanțează adesea dezvoltarea instituțională, facilitează cele mai bune practici internaționale și promovează cooperarea transfrontalieră în materie de aplicare a legii.

2.2.3 Parteneriatul public-privat

În Republica Moldova, parteneriatul public-privat joacă un rol important în asigurarea respectării DPI prin încurajarea colaborării dintre autoritățile guvernamentale și persoanele interesate din sectorul privat, cum ar fi titularii de drepturi, asociațiile industriale și reprezentanții legali. Aceste parteneriate contribuie la eliminarea lacunelor în materie de asigurare a respectării legislației, la creșterea gradului de conștientizare și la îmbunătățirea detectării și a prevenirii încălcărilor DPI în diferite sectoare.

Una dintre formele-cheie de cooperare public-privată este între AGEPI și titularii drepturilor de PI sau reprezentanții acestora, inclusiv reprezentanții în domeniul PI și mandatarii autorizați. AGEPI menține canale de comunicare deschise cu aceste entități, facilitând participarea la campaniile de asigurare a respectării PI și la inițiativa educaționale comune. Titularii drepturilor de PI oferă adesea materiale de formare, instrumente de autentificare a produselor și expertiză tehnică care ajută autoritățile de aplicare a legii – cum ar fi poliția și funcționarii vamali – să identifice mai eficient mărfurile contrafăcute.

SV colaborează îndeaproape cu titularii de drepturi prin intermediul cererilor de intervenție. Titularii de drepturi pot înregistra DPI la SV, permițând funcționarilor vamali să rețină mărfurile suspectate de a aduce atingere unui DPI. Această cooperare este sprijinită de baze de date, sesiuni de instruire, ghiduri anti-contrafacere și informații furnizate de sectorul privat, care îi ajută pe funcționarii vamali să recunoască expedierile ilicite și să notifice titularii de drepturi în timp real.

Republica Moldova a cunoscut, de asemenea, o colaborare tot mai strânsă între autoritățile publice și asociațiile industriale, cum ar fi camerele de comerț, alianțele IT și software și grupurile de producători agricoli. Aceste organizații colaborează adesea cu AGEPI și cu alte instituții guvernamentale pentru a organiza campanii de sensibilizare, seminare și sesiuni de formare pentru întreprinderi, autoritățile de aplicare a legii și sistemul judiciar. Scopul este de a promova o cultură a respectării PI și a conformității, în special în sectoarele predispuse la încălcări, cum ar fi moda, produsele electronice, produsele farmaceutice și agricultura.

În mediul digital, CCCC cooperează cu furnizorii privați de servicii de internet, cu platformele de comerț electronic și cu creatorii de conținut pentru a monitoriza și a elimina site-urile web și conținutul online care încalcă DPI. Aceste parteneriate sunt esențiale pentru detectarea pirateriei online, a produselor contrafăcute și a altor forme de încălcare a securității digitale.

Un alt exemplu de cooperare public-privat este implicarea titularilor de drepturi în activitățile coordonate de Observator. Acesta încurajează dialogul și schimbul de informații între sectorul public și cel privat și include reprezentanți ai întreprinderilor și ai industriei în discuțiile privind tendințele în materie de asigurare a respectării legislației și elaborarea de politici.

2.3 Proceduri privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală

2.3.1 Asigurarea respectării DPI la frontieră

Legile Republicii Moldova privind asigurarea respectării DPI la frontieră sunt concepute pentru a preveni importul și exportul de mărfuri contrafăcute și piratate prin împuternicirea SV să ia măsuri proactive la frontieră. Aceste legi sunt puse în aplicare în principal prin intermediul Codului vamal și al legislației secundare relevante și se aliniază la obligațiile internaționale ale Republicii Moldova în temeiul Acordului TRIPS și al altor tratate.

Unul dintre mecanismele-cheie aflate la dispoziția titularilor de drepturi este posibilitatea de a depune o cerere oficială prin care se solicită intervenția SV. Această cerere trebuie să includă dovada DPI – cum ar fi înregistrarea mărcii – împreună cu o descriere detaliată atât a mărfurilor originale, cât și a produselor potențial contrafăcute. Cererea permite SV să monitorizeze importurile și exporturile și să suspende acordarea liberului de vamă pentru mărfurile suspectate. Cererea poate fi valabilă pentru o perioadă de până la un an și poate fi reînnoită la cerere.

Pe lângă cererile titularilor de drepturi, autoritățile vamale din Republica Moldova au competența de a acționa din oficiu în cazul în care identifică, în timpul efectuării controlului vamal, mărfuri suspectate de încălcarea DPI. Această opțiune îmbunătățește procesul de respectare a DPI, permițând funcționarilor vamali să răspundă imediat, chiar dacă titularul de drepturi nu a depus o cerere de intervenție sau nu are cunoștință de produsele reținute.

Atunci când sunt identificate mărfuri susceptibile de a încălca DPI, SV suspendă acordarea liberului de vamă și notifică prompt atât titularul de drepturi, cât și declarantul/deținătorul mărfurilor. Dacă titularul de drepturi confirmă că mărfurile sunt contrafăcute și declarantul/deținătorul mărfurilor nu se opune reținerii mărfurilor, atunci SV poate demara distrugerea mărfurilor, pe cheltuiala titularului de drepturi.

Titularului de drepturi i se acordă apoi o perioadă specifică – de obicei 10 zile lucrătoare – pentru a iniția proceduri judiciare sau pentru a ajunge la un acord cu declarantul/deținătorul mărfurilor.

Măsurile de intervenție vamală nu se aplică, în general, mărfurilor care au fost puse în liberă circulație, care au fost fabricate cu consimțământul titularului DPI sau care sunt transportate ca bagaje personale ale călătorilor. În plus, procedurile vamale fac obiectul anumitor cerințe formale și probatorii care trebuie îndeplinite înainte ca autoritățile vamale să poată acționa.

În pofida legislației competente, sistemul de asigurare a respectării DPI la frontieră din Republica Moldova se confruntă cu provocări practice, în special legate de distrugerea mărfurilor.

2.3.2 Asigurarea respectării DPI în materie civilă

Sistemul de asigurare a respectării DPI în Republica Moldova se bazează pe un cadru normativ cuprinzător aliniat la standardele internaționale și europene. Legislația națională privind PI reflectă obligațiile care îi revin Republicii Moldova în temeiul unor tratate internaționale precum Acordul TRIPS, Convenția de la Paris pentru Protecția Proprietății Industriale, Convenția de la Berna privind protecția operelor literare și artistice sau Acordul de asociere RM-UE. Legislația-cheie include Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe, Legea privind protecția mărcilor, Legea privind protecția desenelor și modelelor industriale, Legea privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate, Legea privind protecția invențiilor, Legea privind protecția soiurilor de plante, Legea privind protecția secretelor comerciale, Legea privind protecția topografiilor circuitelor integrate, Codul civil și Codul de procedură civilă, care reglementează împreună protecția și asigurarea respectării DPI în materie civilă.

Litigiile civile în materie de PI în Republica Moldova sunt soluționate de instanțele judecătorești, adică Judecătoriile, Curțile de apel și Curtea Supremă de Justiție. AGEPI este autoritatea centrală responsabilă de înregistrarea PI și joacă un rol de sprijin pentru sistemul judecătoresc. Cu toate acestea, AGEPI nu soluționează litigiile civile, ci doar intervine în unele litigii, la solicitarea instanțelor sau a părților.

Legislația națională prevede mai multe remedii civile pentru titularii de drepturi. Printre acestea se numără ordine judecătorești pentru prevenirea sau stoparea încălcării, despăgubiri pentru daune materiale și morale, distrugerea sau retragerea mărfurilor care încalcă DPI și publicarea hotărârilor judecătorești pe cheltuiala contravenientului. Instanțele pot, de asemenea, să constate drepturile asupra obiectelor de PI și să asigure respectarea condițiilor de acordare a licențelor. Sunt disponibile măsuri provizorii pentru a proteja DPI, cum ar fi blocarea activelor, confiscarea mărfurilor care încalcă DPI sau asigurarea probelor, măsuri care pot fi aplicate atât până la intentarea acțiunilor, cât și în procesul de examinare a litigiilor. Aceste măsuri fac obiectul controlului judiciar și trebuie să îndeplinească criteriile de urgență și proporționalitate.

Procesul de soluționare a litigiului începe cu introducerea unei acțiuni civile în fața instanțe competente, urmată de prezentarea de probe. Dacă este necesar, părțile pot solicita măsuri provizorii pentru a preveni producerea unor daune suplimentare pe parcursul examinării cauzei. După pronunțarea hotărârii, decizia poate fi atacată la Curtea de Apel și, ulterior, la Curtea Supremă de Justiție. Odată definitive, hotărârile sunt executate benevol sau prin intermediul executorilor judecătorești, care asigură executarea hotărârilor judecătorești, inclusiv plata de daune-interese sau distrugerea bunurilor care încalcă DPI.

În pofida faptului că are o structură juridică solidă, sistemul de asigurare a respectării DPI din Republica Moldova se confruntă cu provocări practice. Printre acestea se numără durata excesivă de examinare a litigiilor, specializarea limitată în rândul judecătorilor, nivelurile relativ scăzute ale despăgubirilor acordate și o lipsă generală de informare cu privire la DPI. În timp ce mecanismele alternative de soluționare a litigiilor, cum ar fi medierea și arbitrajul, sunt încurajate, acestea se află încă în primele etape de funcționare și nu sunt utilizate pe scară largă în materie de PI.

2.3.3 Asigurarea respectării DPI în materie contravențională

IGP, ANSA și ISSPNPC sunt responsabile de asigurarea respectării DPI în Republica Moldova, în special în ceea ce privește răspunderea contravențională pentru încălcările drepturilor asupra mărcilor și drepturilor de autor, care implică mărfuri contrafăcute sau piratate disponibile pe piața internă. IGP intervine, după caz, în constatarea contravențiilor și investigarea faptelor ce pot întruni elementele unor infracțiuni în domeniul PI. ANSA și ISSPNPC contribuie la respectarea DPI prin supravegherea conformității cu legislația privind protecția consumatorilor și cu reglementările aplicabile produselor, inclusiv în cazurile în care acestea se intersectează cu protecția DPI.

Una dintre funcțiile-cheie ale ANSA și ISSPNPC constă în monitorizarea și inspectarea produselor disponibile pentru comercializare, în special în punctele de vânzare cu amănuntul, pe piețe și pe platformele online. În cadrul acestor controale, autoritățile pot identifica bunuri susceptibile de a încălca DPI, inclusiv produse care poartă mărci contrafăcute, precum îmbrăcăminte, produse electronice, alimente, băuturi sau produse cosmetice. În cazul constatării unor astfel de abateri, ANSA și ISSPNPC pot aplica măsuri contravenționale în conformitate cu cadrul legal, inclusiv dispunerea retragerii produselor de pe piață, suspendarea comercializării, aplicarea sancțiunilor contravenționale și emiterea de prescripții privind încetarea punerii în circulație a produselor neconforme.

ANSA și ISSPNPC colaborează cu AGEPI și cu autoritățile de aplicare a legii, în special în cazurile în care încălcările DPI sunt asociate cu riscuri pentru sănătatea sau siguranța consumatorilor, cum ar fi în cazul parfumurilor, produselor alimentare sau produselor electronice contrafăcute. De asemenea, ANSA și ISSPNPC sprijină campaniile de sensibilizare a publicului privind pericolele asociate mărfurilor contrafăcute, contribuind astfel la eforturile generale de asigurare a respectării DPI.

Deși ANSA și ISSPNPC nu soluționează litigii în materie de PI, rolul acestora în supravegherea pieței este esențial pentru prevenirea circulației mărfurilor care încalcă DPI, în special a celor care ajung la consumatori prin canale comerciale neautorizate. Aceste instituții asigură că bunurile oferite spre vânzare respectă nu doar standardele de siguranță și etichetare, ci și legislația aplicabilă în domeniul PI, acționând ca un prim nivel administrativ de control împotriva introducerii pe piață a produselor contrafăcute în Republica Moldova.

Pe scurt, ANSA și ISSPNPC contribuie la consolidarea mecanismelor contravenționale de asigurare a respectării DPI în Republica Moldova prin identificarea mărfurilor care încalcă aceste drepturi pe piața internă, efectuarea de inspecții, asigurarea retragerii din circuitul comercial a produselor neconforme și cooperarea cu AGEPI, autoritățile vamale și organele de poliție în vederea aplicării eficiente a legislației în domeniul proprietății intelectuale.

2.3.4 Asigurarea respectării DPI în materie penală

Sistemul penal de asigurare a respectării DPI în Republica Moldova este structurat pentru a contracara încălcările grave ale acestor drepturi, în special cele care implică contrafacerea la scară comercială, pirateria și, într-o măsură tot mai mare, criminalitatea cibernetică. Guvernat de Codul penal, Codul de procedură penală și de legislația conexasă, acest sistem completează mecanismele de asigurare a respectării drepturilor de PI la frontieră, în materie civilă și contravențională și joacă un rol esențial în descurajarea încălcărilor intenționate și prejudiciabile ale DPI.

În conformitate cu Codul penal, diferite forme de încălcare a DPI sunt clasificate drept infracțiuni. Printre acestea se numără reproducerea sau distribuția neautorizată a operelor protejate prin drepturi de autor, producerea și comercializarea de mărfuri contrafăcute, utilizarea neautorizată a mărcilor

comerciale și încălcarea drepturilor conferite de brevetele de invenții, atunci când acestea sunt comise cu intenție sau în scopuri comerciale. Odată cu dezvoltarea platformelor digitale și a conținutului online, cadrul legal se extinde și asupra infracțiunilor în domeniul proprietății intelectuale comise prin mijloace informatice, cum ar fi pirateria online, streamingul ilegal, distribuirea neautorizată de software sau accesul ilegal la sisteme informatice în vederea obținerii de secrete comerciale ori de opere protejate prin drepturi de autor. Incluziunea acestor forme de criminalitate cibernetică reflectă atât angajamentele Republicii Moldova în temeiul acordurilor internaționale, cât și evoluția cadrului juridic național.

Asigurarea respectării DPI în materie penală începe cu investigațiile desfășurate de autoritățile de aplicare a legii, cum ar fi IGP, inclusiv subdiviziunea sa specializată în combaterea criminalității cibernetice, precum și de Procuratura Generală. Aceste autorități pot acționa în urma plângerilor depuse de titularii DPI, a sesizărilor formulate de alte instituții publice sau pot iniția investigații din oficiu. În cazurile care implică criminalitate cibernetică, echipele de investigație digitală pot desfășura activități de monitorizare online, pot ridica și examina dispozitive electronice și pot analiza traficul de rețea în vederea identificării canalelor de distribuție ilegală, cum ar fi site-urile de tip torrent, platformele ilegale de streaming sau piețele din rețeaua darknet.

AGEPI sprijină aceste investigații prin furnizarea de expertiză tehnică și prin verificarea existenței și valabilității DPI, în timp ce SV, ANSA și ISSPNPC pot contribui cu probe rezultate în urma reținerilor la frontieră sau a controalelor din piața internă. Odată ce sunt colectate suficiente probe, făptuitorii pot fi trași la răspundere penală în temeiul legislației penale. Sancțiunile pentru infracțiunile legate de încălcarea DPI pot include amenzi, confiscarea bunurilor și a echipamentelor utilizate în comiterea infracțiunilor, pedeapsa cu închisoarea (cu termene de până la cinci ani), precum și distrugerea materialelor care lezează DPI. În cazurile de încălcare a DPI comise prin mijloace cibernetică, instanțele pot dispune, de asemenea, închiderea site-urilor ilegale, blocarea numelor de domeniu sau confiscarea activelor digitale.

Criminalitatea cibernetică a introdus noi provocări în asigurarea respectării DPI în Republica Moldova. Anonimitatea, viteza de operare și caracterul transfrontalier al infracțiunilor comise în mediul online sporesc complexitatea proceselor de detectare și urmărire penală. În acest context, asigurarea eficienței a respectării legislației necesită consolidarea capacităților tehnice ale autorităților competente și intensificarea cooperării internaționale, în special în ceea ce privește colectarea și analizarea probelor digitale, precum și identificarea infractorilor care își desfășoară activitatea în afara jurisdicției naționale.

Deși Republica Moldova dispune de un cadru legislativ penal aplicabil în domeniul PI, numărul redus de investigații penale inițiate în ultimii ani sugerează necesitatea consolidării eficienței mecanismelor de aplicare a legii. În plus, în pofida măsurilor adoptate pentru modernizarea capacităților de combatere a criminalității informatice – inclusiv prin aderarea la Convenția de la Budapesta (Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică) – aplicarea efectivă a legislației continuă să fie limitată de constrângeri instituționale și de necesitatea dezvoltării competențelor specializate în rândul autorităților competente.

3 MISIUNE, VIZIUNE ȘI OBIECTIVE PRINCIPALE

3.1 Misiune

Consolidarea sistemului de protecție și asigurare a respectării DPI în Republica Moldova prin dezvoltarea unui cadru juridic și instituțional eficient, îmbunătățirea coordonării interinstituționale, consolidarea capacităților autorităților competente de aplicare a legii și creșterea gradului de conștientizare publică cu privire la riscurile și impactul încălcărilor DPI.

3.2 Viziune

Transformarea Republicii Moldova într-un pol regional de excelență în asigurarea respectării DPI, în care inovația și creativitatea sunt protejate în mod eficient, iar DPI sunt respectate și valorificate astfel încât să contribuie la creșterea economică durabilă, la asigurarea unui comerț echitabil și la integrarea în economia globală bazată pe cunoaștere.

3.3 Principalele obiective

Pentru realizarea misiunii, *Planul de acțiuni* prevede atingerea următoarelor cinci obiective generale în cursul implementării sale:

- alinierea legislației privind respectarea DPI la acquis-ul UE;
- consolidarea capacității instituțiilor de a asigura respectarea DPI;
- consolidarea cooperării naționale și internaționale;
- consolidarea mecanismelor de asigurare a respectării DPI;
- promovarea cunoașterii și a conștientizării în domeniul PI.

Obiectivele generale sunt detaliate prin obiective specifice, a căror realizare va fi asigurată prin implementarea măsurilor prevăzute în *Planul de acțiuni*.

4 MĂSURI SPECIFICE DE PUNERE ÎN APLICARE

4.1 OBIECTIVUL GENERAL 1: Alinierea legislației în domeniul respectării drepturilor de proprietate intelectuală la acquis-ul UE

4.1.1 Obiectivul specific 1.1: Alinierea legislației vamale în domeniul respectării DPI la acquis-ul UE.

Republica Moldova urmărește alinierea deplină a cadrului normativ național la dispozițiile acquis-ului UE privind protecția DPI la frontieră. În acest sens, legislația națională a fost deja modificată pentru a reflecta, într-o anumită măsură, prevederile acquis-ului, inclusiv prin stabilirea procedurilor de suspendare a punerii în liberă circulație a mărfurilor suspectate de încălcarea DPI. Cu toate acestea, cadrul legislativ național privind asigurarea respectării DPI la frontieră rămâne doar parțial aliniat la *acquis-ul UE*, fiind necesare intervenții suplimentare pentru realizarea unei alinieri depline.

4.1.2 Obiectivul specific 1.2: Alinierea legislației civile în domeniul respectării DPI la acquis-ul UE.

Republica Moldova urmărește alinierea deplină a cadrului legislativ național în materie civilă la dispozițiile acquis-ului UE privind asigurarea respectării DPI. În acest sens, au fost adoptate o serie de acte legislative în conformitate cu acquis-ul, inclusiv în ceea ce privește măsurile de încetare a încălcărilor, colectarea și asigurarea probelor, precum și stabilirea și calcularea daunelor-interese. Cu toate acestea, cadrul legislativ național privind asigurarea respectării DPI în materie civilă rămâne doar parțial aliniat la acquis-ul UE, fiind necesare intervenții suplimentare pentru realizarea unei alinieri depline.

4.1.3 Obiectivul specific 1.3: Evaluarea legislației contravenționale în domeniul respectării DPI.

Republica Moldova urmărește alinierea cadrului normativ contravențional la standardele relevante privind asigurarea respectării DPI în contextul activităților de supraveghere a pieței. Deși acquis-ul UE nu prevede în mod expres atribuții specifice pentru autoritățile de supraveghere a pieței în domeniul asigurării respectării DPI, mai multe state membre au integrat astfel de competențe în atribuțiile acestor autorități, în vederea combaterii circulației produselor contrafăcute pe piață.

Totodată, Grupul de lucru pentru cooperare în materie de reglementare și politici de standardizare (WP.6) al Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite (CEE-ONU) a revizuit recent Recomandarea M: Utilizarea infrastructurii de supraveghere a pieței ca mijloc complementar de protecție a utilizatorilor împotriva mărfurilor contrafăcute. Această recomandare încurajează guvernele să implice autoritățile lor de supraveghere a pieței în combaterea încălcărilor DPI.

În acest context, deși cadrul normativ național conferă anumite competențe instituțiilor relevante, inclusiv ANSA și ISSPNPC, în domeniul combaterii încălcărilor DPI, este necesar să fie evaluat cadrul normativ în vederea identificării și ajustării, după caz, a prevederilor legale pentru a asigura exercitarea eficientă a acestor atribuții. În vederea consolidării rolului autorităților de supraveghere a pieței în

combaterea încălcărilor DPI, Republica Moldova va depune eforturi pentru alinierea cadrului normativ național existent prin preluarea bunelor practici relevante din statele membre ale UE.

4.1.4 Obiectivul specific 1.4: Evaluarea legislației penale în domeniul respectării DPI

Republica Moldova urmărește alinierea deplină a cadrului normativ penal la standardele relevante privind asigurarea respectării DPI. În acest sens, au fost operate modificări ale Codului penal și Codului de procedură penală pentru a permite sancționarea încălcărilor DPI prin aplicarea pedepselor corespunzătoare, inclusiv amenzi și sancțiuni privative de libertate.

Cu toate acestea, cadrul normativ național în materie penală privind investigarea și sancționarea încălcărilor DPI rămâne doar parțial aliniat la standardele relevante, fiind necesare intervenții legislative suplimentare pentru asigurarea unei alinieri depline.

4.2 OBIECTIVUL GENERAL 2: Consolidarea capacității instituționale

4.2.1 Obiectivul specific 2.1: Instituirea unităților/punctelor focale specializate în domeniul proprietății intelectuale

Republica Moldova va institui și consolida unități sau puncte focale specializate în domeniul asigurării respectării DPI în cadrul autorităților competente, inclusiv ANSA, ISSPNPC, IGP (inclusiv CCCC) și Procuratura Generală. În acest sens, vor fi evaluate capacitățile instituționale existente, iar atribuțiile specifice în domeniul DPI vor fi integrate în structurile relevante prin revizuirea fișelor de post și adoptarea actelor administrative interne corespunzătoare.

Instituirea și consolidarea acestor structuri specializate va contribui la eficientizarea investigării încălcărilor complexe ale DPI, inclusiv a cazurilor de contrafacere, piraterie și utilizare neautorizată a secretelor comerciale, precum și la dezvoltarea expertizei instituționale necesare pentru sprijinirea altor subdiviziuni în activitățile de aplicare a legislației în domeniul PI.

4.2.2 Obiectivul specific 2.2: Consolidarea unității specializate în domeniul protecției vamale a drepturilor de proprietate intelectuală

Republica Moldova va consolida unitatea specializată în domeniul asigurării respectării DPI din cadrul SV, în vederea eficientizării controlului la frontieră al mărfurilor suspectate de încălcarea DPI. În acest sens, vor fi întreprinse măsuri pentru suplimentarea resurselor umane dedicate la nivel central și regional, precum și pentru facilitarea accesului securizat la instrumente operaționale relevante, inclusiv la IPEP.

Consolidarea capacităților operaționale ale SV va contribui la detectarea timpurie și prevenirea introducerii pe piață a bunurilor contrafăcute sau piratate, în conformitate cu standardele europene privind protecția DPI la frontieră.

4.2.3 Obiectivul specific 2.3: Consolidarea capacității instituționale de asigurare a respectării DPI prin dezvoltarea resurselor umane specializate în domeniul PI

Republica Moldova va consolida capacitățile instituționale ale autorităților competente implicate în asigurarea respectării DPI prin dezvoltarea resurselor umane specializate în domeniul PI. În acest sens, vor fi evaluate necesitățile de formare profesională ale personalului din cadrul instituțiilor relevante, iar

conținutul programelor de instruire va fi dezvoltat în vederea organizării cursurilor de formare continuă în domeniul DPI, inclusiv pe baza materialelor pregătite de EUIPO și de CEPOL. Se va avea în vedere, de asemenea, elaborarea unui curs introductiv în domeniul PI, la distanță, destinat autorităților implicate în asigurarea respectării DPI. Implementarea acestor programe va contribui la sporirea competențelor profesionale ale personalului implicat în investigarea și combaterea încălcărilor DPI.

4.2.4 Obiectivul specific 2.4: Consolidarea capacității judiciare de asigurare a respectării DPI

Republica Moldova va consolida capacitatea sistemului judiciar de asigurare a respectării DPI prin actualizarea conținutului programelor și cursurilor de instruire oferite de INJ. La elaborare conținutului cursurilor de instruire vor fi luate în considerare materialele elaborate de EUIPO și de Eurojust. Se va avea în vedere, de asemenea, elaborarea unui curs introductiv în domeniul PI, la distanță, destinat judecătorilor.

4.2.5 Obiectivul specific 2.5: Consolidarea colaborării cu organismele internaționale și regionale pentru preluarea celor mai bune practici în domeniul PI pentru instituțiile de aplicare a legii

Republica Moldova va consolida cooperarea cu organismele internaționale relevante în vederea preluării celor mai bune practici în domeniul asigurării respectării DPI. În acest sens, reprezentanții instituțiilor de aplicare a legii, inclusiv SV, ANSA, ISSPNPC, Consiliul Concurenței și IGP vor participa la evenimentele organizate de EUIPO, CEPOL sau OMPI, iar cunoștințele dobândite vor fi diseminate la nivel instituțional pentru consolidarea expertizei operaționale în domeniul PI.

4.2.6 Obiectivul specific 2.6: Consolidarea colaborării cu organismele internaționale și regionale pentru preluarea celor mai bune practici în domeniul PI pentru magistrații sistemului judecătoresc

Republica Moldova va promova preluarea bunelor practici internaționale în domeniul asigurării respectării DPI la nivelul sistemului judiciar, prin participarea judecătorilor la programe de formare organizate de organisme internaționale relevante precum Eurojust, OMPI, OEB și EUIPO. Cunoștințele dobândite în cadrul acestor programe vor fi diseminate în cadrul sistemului judiciar, contribuind la uniformizarea practicii judiciare în materie de DPI.

4.2.7 Obiectivul specific 2.7: Consolidarea cadrului metodologic de estimare și calculare a prejudiciilor

Republica Moldova va consolida cadrul metodologic național privind estimarea și calcularea prejudiciilor rezultate din încălcarea DPI, în vederea asigurării unei aplicări coerente și eficiente a mecanismelor de compensare, restituire și confiscare în cadrul procedurilor civile și penale.

În acest scop, va fi elaborat un set de recomandări metodologice naționale destinate judecătorilor, procurorilor, organelor de urmărire penală și titularilor de drepturi, bazate pe analiza legislației și practicii judiciare naționale, precum și pe standardele relevante ale UE privind evaluarea prejudiciului și a beneficiului ilicit obținut din infracțiuni în materie de proprietate intelectuală

4.3 OBIECTIVUL GENERAL 3: Consolidarea cooperării naționale și internaționale

4.3.1 Obiectivul specific 3.1: Consolidarea activității Observatorului respectării drepturilor de proprietate intelectuală

Republica Moldova va consolida rolul Observatorului respectării DPI prin extinderea componenței acestuia și revizuirea Regulamentului de organizare și funcționare, în vederea implicării unor instituții suplimentare relevante, precum ANSA. Extinderea Observatorului va contribui la îmbunătățirea coordonării interinstituționale și la facilitarea schimbului de informații între autoritățile competente implicate în prevenirea și combaterea încălcărilor DPI.

Totodată, în cadrul Observatorului vor fi instituite grupuri de lucru separate, cu participarea titularilor de drepturi și furnizorilor de servicii intermediare, ceea ce va permite integrarea expertizei sectorului privat în procesele de analiză și elaborare a politicilor publice. Atât titularii de drepturi, cât și furnizorii de servicii intermediare joacă roluri determinante pentru ecosistemul de asigurare a respectării PI. Astfel, crearea grupurilor de lucru va permite discuții axate pe provocările, necesitățile și contribuțiile specifice fiecăruia. Astfel că implicarea titularilor de drepturi poate asigura autoritățile publice cu informații practice despre tendințele de încălcare a DPI, iar furnizorii de servicii intermediare pot contribui la soluționarea provocărilor din mediul online sau a problemelor de natură logistică.

Extinderea Observatorului va contribui la un cadru mai cuprinzător și eficient de asigurare a respectării DPI și va consolida mecanismele de cooperare interinstituțională, îmbunătățind capacitatea de identificare a riscurilor emergente și dezvoltarea unor măsuri de intervenție mai bine adaptate pentru combaterea încălcărilor DPI la nivel național.

4.3.2 Obiectivul specific 3.2: Promovarea cooperării prin intermediul instrumentelor voluntare

Republica Moldova va promova cooperarea între sectorul public și cel privat, inclusiv memorandumuri de înțelegere, în vederea prevenirii încălcărilor DPI în mediul online și offline. Pornind de la bunele practici dezvoltate la nivelul UE, vor fi organizate ateliere de lucru cu participarea părților interesate pentru elaborarea și validarea unor proiecte de memorandum de înțelegere adaptate contextului național.

Ulterior, va fi promovată semnarea unor astfel de acorduri voluntare între titularii de drepturi și furnizorii de servicii intermediare, inclusiv platforme online și prestatori de servicii de publicitate, în vederea consolidării mecanismelor de prevenire a comercializării bunurilor contrafăcute și a distribuirii conținutului piratat. Implementarea acestor instrumente va contribui la îmbunătățirea cooperării intersectoriale și la dezvoltarea unor mecanisme proactive de combatere a încălcărilor DPI.

4.3.3 Obiectivul specific 3.3: Prevenirea utilizării abuzive a serviciilor de transport și logistică

Republica Moldova va întreprinde măsuri de informare și prevenire a utilizării abuzive a serviciilor de transport și logistică pentru activități care încalcă DPI prin promovarea cooperării voluntare între autoritățile competente și operatorii economici din sectorul transporturilor și logisticii. În acest scop, vor fi identificate cele mai bune practici și mecanisme de prevenire a utilizării serviciilor acestora pentru distribuirea bunurilor contrafăcute sau piratate existente la nivelul UE și prezentate companiilor naționale.

Ulterior, va fi promovată semnarea unor memorandumuri de înțelegere între autoritățile competente și companiile de transport și logistică, în vederea integrării unor măsuri preventive în relațiile contractuale cu expeditorii și destinatarii, inclusiv proceduri de verificare a datelor privind transporturile și mecanisme de cooperare cu autoritățile competente, în conformitate cu legislația națională.

Implementarea acestor instrumente voluntare va contribui la îmbunătățirea evaluării riscurilor și la detectarea timpurie a transporturilor suspectate de a conține bunuri care încalcă DPI, consolidând astfel rolul sectorului logistic în prevenirea introducerii și distribuirii produselor contrafăcute pe piață.

4.3.4 Obiectivul specific 3.4: Prevenirea utilizării abuzive a serviciilor de plată

Republica Moldova va preveni utilizarea abuzivă a serviciilor de plată pentru facilitarea activităților care încalcă DPI prin promovarea cooperării voluntare între autoritățile competente și prestatorii de servicii de plată. În acest scop, vor fi identificate companiile relevante din sectorul serviciilor de plată, iar în cadrul unui atelier de lucru dedicat vor fi prezentate bunele practici existente la nivelul UE privind prevenirea utilizării serviciilor de plată în sprijinul comercializării bunurilor contrafăcute sau a distribuirii conținutului piratat.

Ulterior, va fi promovată semnarea unor memorandumuri de înțelegere între autoritățile competente și prestatorii de servicii de plată, în vederea instituirii unor mecanisme de notificare și cooperare cu titularii de drepturi și autoritățile competente, în conformitate cu legislația națională privind protecția datelor cu caracter personal.

Implementarea acestor instrumente voluntare va contribui la reducerea utilizării serviciilor de plată în activități ilicite legate de încălcarea DPI și la consolidarea mecanismelor de prevenire a fluxurilor financiare asociate comercializării bunurilor contrafăcute.

Prelucrarea datelor cu caracter personal trebuie să respecte legislația națională, iar prestatorii de servicii de plată nu ar trebui să aibă obligația de a institui un sistem de filtrare a plăților pentru toți clienții lor.

4.3.5 Obiectivul specific 3.5: Consolidarea protecției drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul sistemului de nume de domenii

Republica Moldova va consolida protecția DPI în cadrul sistemului național de nume de domenii prin promovarea procedurilor de soluționare a disputelor privind numele de domenii, inspirate din mecanismele alternative de soluționare a litigiilor, în vederea prevenirii și remedierii cazurilor de înregistrare sau utilizare a numelor de domenii care încalcă DPI. Totodată, personalul din cadrul Registrului numelor din domeniul național de nivel superior ".md" și al autorităților de aplicare a legii va fi instruit în identificarea și gestionarea cazurilor de cybersquatting.

De asemenea, vor fi analizate bunele practici relevante la nivelul UE, inclusiv privind unele mecanisme preventive în procesul de înregistrare a numelor de domenii, precum verificarea disponibilității denumirilor în raport cu registrele de DPI accesibile publicului, în vederea instituirii unor proceduri de verificare a datelor de înregistrare ale solicitanților și facilitării cooperării între Registratorul Național al domeniului de nivel superior .md și AGEPI pentru identificarea timpurie a potențialelor conflicte cu DPI.

Implementarea acestor măsuri va contribui la prevenirea înregistrării și utilizării numelor de domenii care intră în conflict cu DPI, precum și la consolidarea cooperării dintre Registratorul Național al domeniului de nivel superior .md și AGEPI în vederea protejării semnelor distinctive în mediul digital.

4.3.6 Obiectivul specific 3.6: Desemnarea punctelor unice de contact

Republica Moldova va consolida mecanismele de cooperare între autoritățile competente, titularii drepturilor de PI și furnizorii de servicii intermediare prin desemnarea punctelor unice de contact responsabile de asigurarea respectării DPI.

În acest sens, instituțiile de aplicare a legii, precum și reprezentanții titularilor de drepturi, vor desemna puncte unice de contact la nivel instituțional, ale căror date vor fi publicate pe site-ul Observatorului pentru asigurarea respectării DPI.

Instituirea acestor puncte de contact va facilita schimbul operativ de informații și coordonarea acțiunilor între părțile implicate în prevenirea și combaterea încălcărilor DPI.

4.3.7 Obiectivul specific 3.7: Acces securizat la instrumentele relevante în domeniul proprietății intelectuale, inclusiv la instrumentele Observatorului UE

Republica Moldova va asigura accesul autorităților competente la bazele de date naționale și internaționale. Totodată, vor fi cartografiate necesitățile instituționale privind utilizarea instrumentelor digitale necesare activităților de investigare și control.

Personalul instituțiilor competente va beneficia de instruire privind utilizarea acestor instrumente, în vederea consolidării schimbului operativ de informații și a cooperării cu autoritățile relevante din statele membre ale UE.

Implementarea acestor măsuri va contribui la eficientizarea procesului de identificare și investigare a încălcărilor DPI, precum și la alinierea practicilor naționale la standardele europene în materie de asigurare a respectării DPI.

Înțelegând beneficiul instrumentelor relevante de asigurare a respectării DPI ale Observatorului UE, inclusiv a Portalului pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală (IPEP), Sistemului de informare și comunicare privind supravegherea pieței și portalul UE „Safety Gate”, care facilitează schimbul de informații între părțile interesate din domeniul PI din țară și din UE, Republica Moldova va iniția comunicarea interinstituțională cu CE în vederea obținerii accesului la aceste instrumente.

4.3.8 Obiectivul specific 3.8: Promovarea schimbului eficient de informații

Republica Moldova va promova schimbul eficient de informații privind încălcările DPI prin consolidarea mecanismelor de cooperare interinstituțională la nivel național. În acest scop, Observatorul pentru asigurarea respectării DPI va convoca reuniuni periodice, cel puțin o dată la șase luni, pentru a facilita schimbul de informații operative privind contrafacerea și pirateria între instituțiile de aplicare a legii, titularii drepturilor de PI și furnizorii de servicii intermediare.

Schimbul de informații va include bune practici privind identificarea și investigarea încălcărilor DPI, evaluarea riscurilor, precum și utilizarea instrumentelor operaționale disponibile, în conformitate cu legislația națională.

Titularii de drepturi și furnizorii de servicii intermediare vor fi încurajați să coopereze cu autoritățile competente prin oferirea informațiilor privind originea și canalele de distribuție ale bunurilor care încalcă

DPI, precum și privind tacticile utilizate de operatorii implicați în astfel de activități, atât în mediul online, cât și offline.

Implementarea acestor măsuri va contribui la îmbunătățirea evaluării riscurilor și la identificarea timpurie a tendințelor emergente în domeniul contrafacerii și pirateriei la nivel național.

4.3.9 Obiectivul specific 3.9: Consolidarea cooperării internaționale

Republica Moldova va consolida cooperarea internațională în domeniul asigurării respectării DPI prin intensificarea colaborării cu organismele și agențiile UE competente. În acest sens, instituțiile de aplicare a legii vor integra în mod sistematic dimensiunea transfrontalieră în investigarea cazurilor de încălcare a DPI, inclusiv prin identificarea legăturilor internaționale, urmărirea lanțurilor de aprovizionare transnaționale și combaterea rețelelor infracționale implicate în contrafacere și piraterie.

Totodată, va fi asigurat schimbul de date și informații relevante cu organismele UE, inclusiv OLAF, Europol, EUIPO și CE, precum și cooperarea cu Eurojust în vederea facilitării asistenței judiciare internaționale în cazurile cu elemente transfrontaliere.

Consolidarea cooperării operaționale cu aceste instituții va contribui la desfășurarea de investigații coordonate și la utilizarea eficientă a instrumentelor juridice și tehnice disponibile pentru prevenirea și combaterea încălcărilor DPI.

4.4 OBIECTIVUL GENERAL 4: Consolidarea mecanismelor de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală

4.4.1 Obiectivul specific 4.1: Consolidarea cooperării interinstituționale privind procedura de recuperare a activelor provenite din săvârșirea infracțiunilor

Republica Moldova va consolida mecanismele de identificare, înghețare, confiscare și recuperare a activelor provenite din infracțiuni în materie de DPI, inclusiv prin dezvoltarea cooperării cu autoritățile competente în domeniul recuperării bunurilor infracționale, în vederea reducerii beneficiilor economice obținute din activități de contrafacere și piraterie.

Totodată, Republica Moldova va explora și identifica modalitățile, scopurile și arile de utilizare a activelor recuperate provenite din săvârșirea de infracțiuni, inclusiv pentru sprijinirea activităților de asigurare a respectării DPI și compensarea prejudiciilor cauzate de astfel de încălcări.

4.4.2 Obiectivul specific 4.2: Îmbunătățirea tehnicilor de investigare

Republica Moldova va consolida capacitățile instituționale de investigare a încălcărilor DPI prin utilizarea tehnicilor moderne de investigare, inclusiv analiza financiară și criminalistica digitală, în vederea identificării rețelelor organizate implicate în contrafacere și piraterie.

Aceste tehnici sunt esențiale pentru combaterea contrafacerii și pirateriei transfrontaliere, care pot pune în pericol siguranța publică și integritatea circuitului economic. Consolidarea capacităților de asigurare a respectării DPI permite autorităților competente să documenteze și să instrumenteze cauzele într-un mod mai riguros, să descurajeze încălcările viitoare și să își demonstreze angajamentul de a proteja inovarea, de a sprijini mediul de afaceri legitim și de a susține statul de drept.

Republica Moldova va consolida cadrul procedural și metodologic de investigare a încălcărilor DPI prin preluarea și diseminarea Manualului privind investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor în materie de PI. În acest sens, se va solicita permisiunea Observatorului UE pentru traducerea manualului și diseminarea acestuia persoanelor cu responsabilități de investigație a infracțiunilor din domeniul PI, în special procurorilor și ofițerilor de investigație. Prevederile Manualului vor fi prezentate în cadrul unui atelier de lucru dedicat.

4.4.3 Obiectivul specific 4.3: Îmbunătățirea metodologiei statistice privind datele din domeniul PI

Republica Moldova va îmbunătăți metodologia națională de colectare și raportare a datelor statistice privind asigurarea respectării DPI, prin alinierea acesteia la standardele UE și la indicatorii utilizați de EUIPO.

Statisticile transparente și solide în domeniul asigurării respectării DPI sunt esențiale atât pentru monitorizarea progreselor înregistrate, cât și pentru identificarea tendințelor emergente și a eventualelor disfuncționalități în sistemul de aplicare a legislației. În acest sens, vor fi revizuite definițiile, categoriile statistice și indicatorii utilizați în prezent, în vederea asigurării comparabilității datelor la nivel național și european.

4.4.4 Obiectivul specific 4.4: Instituirea unui mecanism interinstituțional de colectare și validare a datelor.

Republica Moldova va institui un mecanism interinstituțional de colectare, validare și raportare a datelor statistice privind încălcările DPI, prin implicarea autorităților competente în furnizarea și verificarea informațiilor relevante.

În acest scop, vor fi desemnate puncte focale în cadrul instituțiilor responsabile de aplicarea legislației în domeniul PI, vor fi stabilite proceduri de schimb de date între autorități și vor fi definite formate standardizate de raportare. Instituirea acestui mecanism va facilita agregarea și analiza datelor statistice la nivel național.

4.4.5 Obiectivul specific 4.5: Acordarea de daune-interese corespunzătoare

Republica Moldova va promova acordarea unor daune-interese adecvate în cauzele privind încălcarea DPI, prin promovarea unor metode uniforme de estimare și calculare a prejudiciilor suferite de titularii de drepturi.

În acest sens, se va organiza un seminar de informare destinat persoanelor interesate, în vederea promovării celor mai bune practici în domeniul estimării și calculării daunelor-interese în cauzele privind încălcarea DPI.

Astfel, se estimează că în viitor să fie elaborat cadrul metodologic național pentru evaluarea prejudiciilor rezultate din încălcarea DPI, care va lua în considerare toate elementele relevante ale prejudiciului, inclusiv pierderile economice directe și indirecte, beneficiile nerealizate, prejudiciul moral, costurile aferente investigării și identificării încălcărilor, precum și dobânzile aferente sumelor datorate. Aplicarea acestor metode va contribui la asigurarea acordării unor despăgubiri proporționale cu prejudiciul suferit.

4.4.6 Obiectivul specific 4.6: Îmbunătățirea mecanismului de depozitare și distrugere a bunurilor contrafăcute.

Republica Moldova va evalua și îmbunătăți mecanismul de depozitare și distrugere a bunurilor contrafăcute și piratate confiscate în cadrul operațiunilor de asigurare a respectării DPI, prin evaluarea practicilor existente și identificarea lacunelor operaționale. În acest scop, vor fi elaborate proceduri privind gestionarea, depozitarea și distrugerea bunurilor confiscate eficiente, sigure și responsabile din punctul de vedere al mediului.

Consolidarea acestor mecanisme va contribui la prevenirea reintroducerii pe piață a bunurilor contrafăcute sau piratate și la alinierea practicilor naționale la standardele relevante ale UE în materie de gestionare a bunurilor confiscate.

Totodată, informațiile relevante privind mecanismele aplicate, inclusiv serviciile disponibile pentru distrugerea sau reciclarea în condiții de siguranță a bunurilor confiscate, numărul și valoarea bunurilor distruse vor fi publicate în Raportul național privind respectarea DPI.

4.4.7 Obiectivul specific 4.7: Consolidarea colaborării cu organizațiile internaționale și participarea la operațiuni internaționale în domeniul contracarării încălcărilor drepturilor de proprietate intelectuală

Republica Moldova va consolida colaborarea cu organizațiile internaționale relevante și va intensifica participarea la operațiuni internaționale coordonate în domeniul combaterii încălcărilor DPI. În acest scop, autoritățile competente vor participa la acțiuni comune organizate de agențiile internaționale de aplicare a legii, inclusiv Europol și alte organisme specializate, în vederea identificării și combaterii rețelelor infracționale transnaționale implicate în contrafacere și piraterie.

Participarea la astfel de operațiuni va facilita schimbul de informații, accesul la instrumente avansate de investigare și preluarea bunelor practici internaționale, contribuind la consolidarea capacităților naționale de aplicare a legislației în domeniul DPI. Implicarea în inițiative internaționale, precum operațiunile „In Our Sites”, „Silver Axe” și „Pangea”, va sprijini detectarea și combaterea activităților ilicite care prezintă riscuri pentru sănătatea publică, siguranță și stabilitatea economică.

Implementarea acestor măsuri va contribui la creșterea eficienței acțiunilor de aplicare a legislației în domeniul PI și la consolidarea cooperării operaționale cu partenerii internaționali.

4.4.8 Obiectivul specific 4.8: Promovarea utilizării tehnologiilor informatice avansate pentru prevenirea și detectarea încălcărilor drepturilor de proprietate intelectuală

Republica Moldova va promova utilizarea tehnologiilor informatice avansate pentru prevenirea și detectarea încălcărilor DPI, inclusiv prin adoptarea unor soluții digitale utilizate la nivelul UE. În acest sens, operatorii economici, în special titularii de drepturi de PI și furnizorii de servicii intermediare, vor fi încurajați să utilizeze sisteme informatice avansate de urmărire a produselor de-a lungul lanțului de aprovizionare, precum pașapoarte digitale ale produselor, soluții de tokenizare sau sisteme bazate pe tehnologia blockchain.

Totodată, instituțiile competente vor promova utilizarea instrumentelor de analiză a datelor și a sistemelor automatizate, inclusiv tehnologii bazate pe inteligență artificială, pentru identificarea și combaterea mărfurilor contrafăcute sau piratate și a conținutului ilegal distribuit online.

Implementarea acestor soluții tehnologice va contribui la eficientizarea proceselor de detectare a încălcărilor DPI și la consolidarea cooperării dintre autoritățile competente și operatorii economici, cu respectarea legislației naționale aplicabile în materie de protecție a datelor cu caracter personal.

4.5 OBIECTIVUL GENERAL 5: Promovarea cunoașterii și a conștientizării în domeniul proprietății intelectuale

4.5.1 Obiectivul specific 5.1: Sensibilizarea societății cu privire la necesitatea respectării drepturilor de proprietate intelectuală și contracarării contrafacerii și pirateriei

Republica Moldova va consolida nivelul de sensibilizare a societății cu privire la importanța respectării DPI și la impactul negativ al contrafacerii și pirateriei asupra economiei, sănătății publice și siguranței consumatorilor. În acest sens, vor fi elaborate și implementate campanii de informare destinate diferitelor grupuri țintă, inclusiv consumatorilor, operatorilor economici și tinerilor.

Implementarea acestor campanii va contribui la reducerea cererii de bunuri contrafăcute și piratate și la promovarea unui comportament responsabil în rândul consumatorilor, fiind monitorizată prin utilizarea unor indicatori-cheie de performanță.

4.5.2 Obiectivul specific 5.2: Sensibilizarea întreprinderilor mici și mijlocii cu privire la noile tehnologii de combatere a contrafacerii și a pirateriei

Republica Moldova va desfășura activități de informare destinate IMM-urilor privind utilizarea tehnologiilor și soluțiilor digitale pentru prevenirea contrafacerii și pirateriei. În acest sens, IMM-urile vor fi informate cu privire la instrumentele disponibile pentru protecția DPI, inclusiv cele prezentate în Ghidul EUIPO privind tehnologiile de combatere a contrafacerii și pirateriei.

Totodată, va fi promovată utilizarea unor instrumente practice, precum liste de verificare destinate IMM-urilor, care să sprijine evaluarea riscurilor asociate utilizării tehnologiilor emergente, inclusiv a sistemelor de inteligență artificială, din perspectiva protecției DPI.

Implementarea acestor măsuri va contribui la creșterea capacității IMM-urilor de a preveni încălcările DPI și de a valorifica în mod sigur oportunitățile oferite de noile tehnologii, inclusiv prin utilizarea unor clauze contractuale adecvate.

4.5.3 Obiectivul specific 5.3: Sensibilizarea cu privire la secretele comerciale

Republica Moldova va desfășura activități de sensibilizare privind importanța protecției secretelor comerciale ca instrument esențial de prevenire a utilizării neautorizate a informațiilor confidențiale și de consolidare a competitivității întreprinderilor. În acest sens, AGEPI va organiza acțiuni de informare adresate mediului de afaceri, în special IMM-urilor și start-up-urilor, cu privire la riscurile asociate divulgării informațiilor confidențiale și la măsurile de protecție disponibile.

Totodată, vor fi promovate bune practici privind gestionarea și protecția secretelor comerciale în rândul profesioniștilor din domeniul juridic și al conformității, al angajaților și al personalului de conducere. Instituțiile academice și organizațiile de cercetare vor fi informate cu privire la mecanismele de protejare a rezultatelor activităților de inovare, iar autoritățile competente vor beneficia de informații privind aplicarea eficientă a cadrului legal în domeniul secretelor comerciale.

Implementarea acestor măsuri va contribui la prevenirea utilizării abuzive a informațiilor confidențiale și la consolidarea capacității actorilor relevanți de a gestiona riscurile asociate încălcării DPI.

4.5.4 Obiectivul specific 5.4: Sensibilizarea cu privire la setul de instrumente pentru prevenirea infracțiunilor cibernetice în domeniul proprietății intelectuale

Republica Moldova va desfășura activități de sensibilizare destinate IMM-urilor inovatoare cu privire la importanța securității cibernetice în protejarea DPI, informațiilor nedivulgate, a secretelor comerciale utilizate în cadrul operațiunilor de afaceri.

În acest sens, vor fi promovate și diseminate resursele incluse în setul de instrumente elaborat de CE pentru prevenirea dobândirii ilegale a secretelor comerciale prin intermediul încălcărilor de securitate cibernetică, pirateriei informatice și altor forme de atacuri cibernetice. Acestea includ ghiduri sectoriale, întrebări frecvente, studii de caz și exemple de bune practici în materie de securitate cibernetică aplicabile mediului de afaceri.

Totodată, în cooperare cu camerele de comerț și asociațiile de întreprinderi, va fi încurajată participarea IMM-urilor la cursuri și seminare web privind prevenirea, detectarea și răspunsul la amenințările cibernetice care pot afecta drepturile de proprietate intelectuală.

4.5.5 Obiectivul specific 5.5: Sensibilizarea cu privire la modul de protejare a drepturilor de proprietate intelectuală în mediul online

Republica Moldova va desfășura activități de informare destinate operatorilor economici privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală în mediul online și în spațiile digitale emergente. Acestea vor viza inclusiv utilizarea legală a conținutului protejat prin DPI în medii virtuale și implicațiile juridice ale utilizării noilor tehnologii digitale, precum NFT.

Totodată, va fi promovat dialogul cu actorii relevanți pentru a facilita înțelegerea provocărilor asociate protecției mărcilor și desenelor sau modelelor industriale în mediul digital.

4.5.6 Obiectivul specific 5.6: Crearea unui serviciu de asistență pentru întreprinderile mici și mijlocii

AGEPI va dezvolta un serviciu de asistență informațională destinat IMM-urilor privind prevenirea și combaterea încălcărilor DPI, după modelul inițiativei IP Scan a EUIPO. Serviciul va oferi orientări practice IMM-urilor în vederea protejării drepturilor proprii sau gestionării riscurilor asociate potențialelor încălcări, inclusiv în cazuri de contrafacere și piraterie.

4.5.7 Obiectivul specific 5.7: Consolidarea capacităților de instruire în domeniul proprietății intelectuale prin integrarea cursurilor de PI pe Platforma guvernamentală de instruire la distanță MLearn

Republica Moldova va consolida capacitățile de instruire în domeniul proprietății intelectuale prin dezvoltarea și integrarea cursurilor de formare la distanță dedicate drepturilor de proprietate intelectuală pe Platforma guvernamentală de instruire MLearn.

În acest sens, vor fi elaborate conținuturi educaționale adaptate necesităților diferitelor grupuri țintă, inclusiv funcționari publici, autorități de aplicare a legii și alți actori relevanți implicați în asigurarea

respectării DPI. Ulterior, conținutul cursurilor va fi integrat pe platforma MLearn, în vederea facilitării accesului la programe de formare continue și standardizate.

Implementarea acestor măsuri va contribui la dezvoltarea competențelor profesionale în domeniul PI și la consolidarea capacității instituționale de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală.

4.5.8 Obiectivul specific 5.8: Creșterea gradului de conștientizare cu privire la Lista UE de supraveghere a contrafacerii și pirateriei

Republica Moldova va promova utilizarea informațiilor incluse în Lista de supraveghere a contrafacerii și pirateriei elaborată de CE, în vederea sprijinirii activităților de prevenire și combatere a încălcărilor DPI.

În acest sens, organele de aplicare a legii și factorii de decizie vor fi informați periodic cu privire la conținutul și relevanța Listei de supraveghere, inclusiv în ceea ce privește identificarea tendințelor emergente și a riscurilor asociate platformelor sau piețelor care facilitează distribuirea bunurilor contrafăcute sau piratate. Totodată, Lista de supraveghere a contrafacerii și pirateriei va fi publicată pe pagina web a Observatorului pentru asigurarea respectării DPI, pentru a facilita accesul instituțiilor competente și al altor părți interesate la informații relevante în domeniu.

4.5.9 Obiectivul specific 5.9: Sensibilizarea cu privire la protecția drepturilor de proprietate intelectuală în străinătate

Republica Moldova va desfășura activități de informare destinate operatorilor economici privind importanța protejării DPI în contextul desfășurării activităților comerciale pe piețele externe. În acest sens, va fi promovat accesul la resursele disponibile la nivel național și european privind protecția și asigurarea respectării DPI în țările terțe, inclusiv serviciile de asistență în materie de DPI și raportul bienal al CE privind protecția DPI în afara UE.

Totodată, operatorii economici vor fi informați cu privire la utilizarea instrumentelor tehnice disponibile, precum bazele de date a obiectelor de PI naționale și ale UE (TMview și DesignView) precum și a platformei Access2Markets, în vederea identificării riscurilor potențiale asociate activităților comerciale internaționale.

Implementarea acestor măsuri va contribui la consolidarea capacității operatorilor economici de a preveni încălcările DPI în cadrul operațiunilor comerciale desfășurate în străinătate.

4.5.10 Obiectivul specific 5.10: Promovarea sistemului de proprietate intelectuală pentru atragerea investițiilor

Republica Moldova va promova rolul sistemului de PI ca factor ce ar facilita investițiile prin integrarea informațiilor relevante privind protecția DPI în Ghidul Investitorului.

În acest sens, AGEPI, în cooperare cu Agenția pentru Investiții, va elabora un modul dedicat protecției DPI în Republica Moldova, care va include informații privind cadrul juridic aplicabil, mecanismele de protecție disponibile și procedurile relevante pentru asigurarea respectării DPI.

Integrarea acestui modul în Ghidul Investitorului va contribui la creșterea gradului de informare a investitorilor străini cu privire la nivelul de protecție a DPI în Republica Moldova și la consolidarea atractivității climatului investițional.

4.5.11 Obiectivul specific 5.11: Prevenirea încălcărilor în zonele economice libere

Republica Moldova va întreprinde măsuri de informare destinate operatorilor și rezidenților ZEL privind riscurile asociate încălcării DPI și importanța respectării cadrului legal aplicabil în cadrul activităților desfășurate în aceste zone.

În acest sens, vor fi organizate seminare de informare pentru rezidenții ZEL cu privire la protecția și respectarea drepturilor de proprietate intelectuală, inclusiv în lumina principiilor prevăzute în Codul de conduită al OCDE pentru ZEL curate. Operatorii ZEL situate în Republica Moldova vor fi încurajați să adere la Codul de conduită al OCDE pentru ZEL curate, astfel cum figurează în anexa la Recomandarea Consiliului privind combaterea comerțului ilicit: Sporirea transparenței în ZEL.

Implementarea acestor măsuri va contribui la creșterea gradului de conștientizare a operatorilor din zonele economice libere și la prevenirea utilizării acestora pentru activități care implică bunuri contrafăcute sau piratate.

4.5.12 Obiectivul specific 5.12: Sensibilizarea cu privire la Ghidul UE (EMPACT) pentru titularii de drepturi de proprietate intelectuală privind sesizările penale în cazurile de infracțiuni în domeniul proprietății intelectuale.

Observatorul va desfășura activități de informare destinate titularilor de drepturi de proprietate intelectuală privind utilizarea Ghidului EMPACT privind sesizările penale în cazurile de infracțiuni în domeniul proprietății intelectuale, elaborat de EUIPO.

În acest sens, Ghidul va fi tradus și publicat pe pagina web a Observatorului respectării DPI, în vederea facilitării accesului titularilor de drepturi la informații practice privind procedura de raportare a cazurilor de contrafacere și piraterie către autoritățile competente.

Implementarea acestor măsuri va contribui la creșterea gradului de utilizare a mecanismelor legale de raportare a infracțiunilor în materie de PI și la consolidarea capacității titularilor de drepturi de a iniția proceduri penale în mod eficient.

5 ESTIMAREA IMPACTULUI ȘI A SURSELOR DE FINANȚARE

5.1 Indicatori de progres

5.1.1 Obiectivul general 1: Alinierea legislației în domeniul respectării drepturilor de proprietate intelectuală la acquis-ul UE

- Obiectivul specific 1.1: Alinierea legislației vamale în domeniul respectării DPI la acquis-ul UE
KPI: Procedurile și legislația vamală în domeniul respectării DPI sunt pe deplin aliniate la acquis-ul UE.
- Obiectivul specific 1.2: Alinierea legislației civile în domeniul respectării DPI la acquis-ul UE
KPI: Alinierea legislației civile în domeniul respectării drepturilor de DPI este pe deplin aliniată la acquis-ul UE.
- Obiectivul specific 1.3: Evaluarea legislației contravenționale în domeniul respectării DPI
KPI: Cadrul normativ național relevant evaluat în raport cu legislația UE și raportul de evaluare elaborat.
- Obiectivul specific 1.4: Evaluarea legislației penale în domeniul respectării DPI
- **KPI:** Cadrul normativ național relevant evaluat în raport cu legislația UE și raportul de evaluare elaborat.

5.1.2 Obiectivul general 2: Consolidarea capacității instituționale

- Obiectivul specific 2.1: Instituirea unităților/punctelor focale specializate în domeniul DPI
KPI: Unități dedicate de asigurare a respectării DPI, dotate cu resurse suficiente, înființate în cadrul ANSA, ISSPNPC, IGP și PG și acte administrative interne elaborate și aprobate.
- Obiectivul specific 2.2: Consolidarea unității specializate în domeniul protecției vamale a DPI:
KPI: Unitatea dedicată protecției DPI din cadrul SV consolidată cu personal și instrumente operaționale relevante.
- Obiectivul specific 2.3: Consolidarea capacității instituționale de asigurare a respectării DPI prin dezvoltarea resurselor umane specializate în domeniul PI
KPI: Formarea în domeniul respectării DPI este integrată în programul de instruire pentru noii angajații ai SV, ANSA, ISSPNPC, IGP, PG și Consiliului Concurenței responsabili de PI (numărul de cursuri organizate).
- Obiectivul specific 2.4: Consolidarea capacității judiciare de asigurare a respectării DPI.
KPI: Formarea în domeniul respectării DPI este integrată în programul de instruire pentru candidații la funcțiile de judecător și de procuror.
- Obiectivul specific 2.5: Consolidarea colaborării cu organismele internaționale și regionale pentru preluarea celor mai bune practici în domeniul PI pentru instituțiile de aplicare a legii.

KPI: Personalul responsabil cu aplicarea legii participă anual la cel puțin două sesiuni de formare axate pe proprietatea intelectuală, iar diseminarea cunoștințelor după formare este verificată.

- Obiectivul specific 2.6: Consolidarea colaborării cu organismele internaționale și regionale pentru preluarea celor mai bune practici în domeniul PI pentru magistrații sistemului judecătoresc

KPI: În fiecare an, reprezentanții din cadrul sistemului judiciar național participă la sesiuni de formare privind asigurarea respectării DPI organizate de EUIPO, Eurojust sau OMPI, cu verificarea diseminării cunoștințelor post-formare.

- Obiectivul specific 2.7: Consolidarea cadrului metodologic de estimare și calculare a prejudiciilor
- **KPI:** Un Ghid care va conține recomandări metodologice pentru calcularea prejudiciilor, va fi elaborat și promovat.

-

5.1.3 Obiectivul general 3: Consolidarea cooperării naționale și internaționale

- Obiectivul specific 3.1: Consolidarea activității Observatorului respectării DPI
KPI: ANSA se va alătura Observatorului. De asemenea, vor fi înființate grupuri de lucru separate pe subiecte de interes, cu participarea titularilor de drepturi și reprezentanții societății civile.

- Obiectivul specific 3.2: Promovarea cooperării prin intermediul instrumentelor voluntare
KPI: Un memorandum de înțelegere referitor la vânzările online de produse contrafăcute și un memorandum de înțelegere referitor la publicitatea online vor fi elaborate și promovate.

- Obiectivul specific 3.3: Prevenirea utilizării abuzive a serviciilor de transport și logistică
KPI: Furnizorii de servicii de transport adoptă termeni și condiții actualizate, inclusiv garanții IP și protocoale de verificare.

- Obiectivul specific 3.4: Prevenirea utilizării abuzive a serviciilor de plată
KPI: Prestatorii de servicii de plată pun în aplicare măsuri de protecție a proprietății intelectuale și mecanisme de raportare.

- Obiectivul specific 3.5: Consolidarea protecției DPI în cadrul sistemului de nume de domenii
KPI: Numărul instituțiilor, titularilor de drepturi informați cu referire la protecția DPI în raport cu numele de domeniu.

- Obiectivul specific 3.6: Desemnarea punctelor unice de contact
KPI: Numărul autorităților, titularilor de drepturi care au desemnat puncte de contact pentru asigurarea respectării DPI.

- Obiectivul specific 3.7: Acces securizat la instrumentele relevante în domeniul PI, inclusiv la instrumentele Observatorului UE
KPI: Republica Moldova asigură accesul la bazele de date naționale și internaționale.

- Obiectivul specific 3.8: Promovarea schimbului eficient de informații
KPI: Este elaborat și pus în aplicare un mecanism național pentru schimbul structurat de informații privind asigurarea respectării DPI.

- Obiectivul specific 3.9: Consolidarea cooperării internaționale

KPI: Elementele transfrontaliere sunt explorate în cazurile de infracțiuni legate de PI, rapoartele fiind transmise agențiilor relevante ale UE, după caz.

5.1.4 Obiectivul general 4: Consolidarea mecanismelor de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală

- Obiectivul specific 4.1: Consolidarea cooperării interinstituționale privind procedura de recuperare a activelor provenite din săvârșirea infracțiunilor
KPI: Numărul și valoarea activelor recuperate de la infractorii în materie de PI.
- Obiectivul specific 4.2: Îmbunătățirea tehnicilor de investigare
KPI: Investigațiile majore privind infracțiunile legate de PI utilizează tehnici avansate, cum ar fi supravegherea. Preluarea și diseminarea Manualului privind investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor în materie de PI.
- Obiectivul specific 4.3: Îmbunătățirea metodologiei statistice privind datele din domeniul PI
KPI: Republica Moldova utilizează metodologii și indicatori statistici în domeniul PI, aliniați la indicatorii și metodologia EUIPO/DG TAXUD.
- Obiectivul specific 4.4: Instituirea unui mecanism interinstituțional de colectare și validare a datelor.
KPI: Republica Moldova colectează și publică statistici anuale privind asigurarea respectării DPI.
- Obiectivul specific 4.5: Acordarea de daune-interese corespunzătoare
KPI: Numărul de persoane instruite cu referire la cele mai bune practici în domeniul estimării și calculării daunelor-interese în cauzele privind încălcarea DPI.
- Obiectivul specific 4.6: Îmbunătățirea mecanismului de depozitare și distrugere a bunurilor contrafăcute
KPI: Se adoptă și se pun în aplicare proceduri standard pentru depozitarea și distrugerea mărfurilor care încalcă DPI.
- Obiectivul specific 4.7: Consolidarea colaborării cu organizațiile internaționale și participarea la operațiuni internaționale în domeniul contracarării încălcărilor DPI
KPI: Republica Moldova participă anual la mai multe operațiuni internaționale de PI desfășurate de organizațiile internaționale.
- Obiectivul specific 4.8: Promovarea utilizării tehnologiilor informatice avansate pentru prevenirea și detectarea încălcărilor DPI
KPI: Instituțiile de asigurare a respectării legii și furnizorii de servicii intermediare pilotează tehnologii avansate (de exemplu IA sau blockchain) pentru protecția și asigurarea respectării DPI.

5.1.5 Obiectivul general 5: Promovarea cunoașterii și a conștientizării

- Obiectivul specific 5.1: Sensibilizarea societății cu privire la necesitatea respectării DPI și contracarării contrafacerii și pirateriei

KPI: Creșterea procentuală a gradului de conștientizare a publicului cu privire la riscurile asociate contrafacerii, pirateriei și altor încălcări ale DPI, măsurată prin sondaje naționale efectuate înainte și după campanii.

- Obiectivul specific 5.2: Sensibilizarea IMM-urilor cu privire la noile tehnologii de combatere a contrafacerii și a pirateriei
KPI: Numărul de persoane (de exemplu, IMM-uri, furnizori de servicii intermediare) care participă la activități de informare sau care descarcă materiale privind tehnologiile de combatere a contrafacerii și materiale privind PI și IA.
- Obiectivul specific 5.3: Sensibilizarea cu privire la secretele comerciale
KPI: Numărul de evenimente de sensibilizare cu privire la secretul comercial organizate și de materiale distribuite, satisfacția participanților și dobândirea de cunoștințe fiind urmărite prin evaluări post-eveniment.
- Obiectivul specific 5.4: Sensibilizarea cu privire la setul de instrumente pentru prevenirea infracțiunilor cibernetice în domeniul PI
KPI: Numărul de IMM-uri la care s-a ajuns prin diseminarea setului de instrumente de prevenire a furtului cibernetic și a resurselor de formare asociate, precum și procentul de raportare a unei pregătiri sporite în materie de securitate cibernetică.
- Obiectivul specific 5.5: Sensibilizarea cu privire la modul de protejare a drepturilor de proprietate intelectuală în mediul online
KPI: Numărul de operatori economici implicați în eforturi de sensibilizare cu privire la PI în mediul digital și procentul care demonstrează o mai bună înțelegere a riscurilor PI legate de NFT și de bunurile virtuale.
- Obiectivul specific 5.6: Crearea unui serviciu de asistență pentru IMM-uri
KPI: Numărul de IMM-uri care utilizează serviciul de asigurare a respectării DPI.
- Obiectivul specific 5.7: Consolidarea capacităților de instruire în domeniul PI prin integrarea cursurilor de PI pe Platforma guvernamentală de instruire la distanță MLearn
KPI: Numărul de module în domeniul PI elaborate și integrate pe platforma MLearn și numărul persoanelor care au accesat cursurile oferite în domeniul PI prin platforma MLearn.
- Obiectivul specific 5.8: Creșterea gradului de conștientizare cu privire la Lista UE de supraveghere a contrafacerii și pirateriei
KPI: Lista de supraveghere a contrafacerii și a pirateriei publicată pe pagina web a Observatorului respectării DPI și numărul de acțiuni de conștientizare bazate pe date din Lista de supraveghere a contrafacerii și pirateriei.
- Obiectivul specific 5.9: Sensibilizarea cu privire la protecția drepturilor de PI în străinătate
KPI: Numărul de operatori economici care accesează serviciul de asistență în materie de înregistrare a obiectelor de PI în străinătate.
- Obiectivul specific 5.10: Promovarea sistemului de PI pentru atragerea investițiilor
- **KPI:** Modulul privind protecția DPI în Republica Moldova integrat în Ghidul Investitorului.
- Obiectivul specific 5.11: Prevenirea încălcărilor de PI în Zonele Economice Libere
KPI: Numărul ZEL din Republica Moldova și membri ai ZEL care au beneficiat de formare cu privire la protecția și respectarea DPI, inclusiv în lumina Codului de conduită al OCDE, în

conformitate cu anexa la Recomandarea OCDE privind combaterea comerțului ilicit: Creșterea transparenței în ZEL.

- Obiectivul specific 5.12: Sensibilizarea cu privire la Ghidul UE (EMPACT) pentru titularii de drepturi de PI privind sesizările penale în cazurile de infracțiuni în domeniul proprietății intelectuale

KPI: Ghid tradus și publicat pe pagina web a Observatorului. Numărul de titulari ai drepturilor de PI care au fost informați cu privire la Ghidul de sesizare în materie penală și procentul de raportare a cunoștințelor sporite cu privire la procesul de depunere a plângerilor penale.

5.2 SURSELE DE FINANȚARE

Finanțarea implementării „Planului de acțiuni pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală pentru perioada 2026–2029” va fi asigurată din următoarele surse:

- alocații din bugetul de stat, în limita resurselor financiare aprobate anual pentru instituțiile responsabile de implementarea măsurilor;
- asistență tehnică și financiară oferită de partenerii de dezvoltare și donatorii externi;
- contribuții ale titularilor de drepturi și ale operatorilor economici, inclusiv prin participarea la activități de formare, inițiative de cooperare voluntară și implementarea de soluții tehnologice destinate prevenirii și combaterii încălcărilor DPI.

Resursele vor fi mobilizate și utilizate în mod coordonat, în vederea asigurării realizării eficiente a obiectivelor stabilite prin Planul de acțiuni.

6 RAPORTARE ȘI MONITORIZARE

Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală va asigura coordonarea procesului de implementare, monitorizare și evaluare a „Planului de acțiuni privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală pentru perioada 2026–2029”.

În acest context, AGEPI va elabora anual Raportul de monitorizare privind progresul înregistrat în implementarea Planului. Instituțiile responsabile desemnate în Planul de acțiuni vor contribui la procesul de raportare prin transmiterea către AGEPI a informațiilor actualizate privind stadiul realizării activităților aflate în responsabilitatea acestora, până la sfârșitul celei de-a doua luni a fiecărui an calendaristic.

În baza informațiilor recepționate, AGEPI va consolida datele într-un Raport anual de progres, care va fi prezentat Observatorului respectării drepturilor de proprietate intelectuală în cursul celei de-a treia luni a fiecărui an calendaristic, în vederea examinării și formulării eventualelor recomandări.

Evaluarea gradului de realizare a Planului de acțiuni va fi efectuată în baza indicatorilor de progres și de impact stabiliți în Capitolul 5 și a Măsurilor de implementare din Anexă.

ACȚIUNI DE IMPLEMENTARE

a Planului de acțiuni pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală în Republica Moldova 2026-2029

Obiectivul general 1: Alinierea legislației în domeniul respectării drepturilor de proprietate intelectuală la acquis-ul Uniunii Europene

Nr	Obiectiv specific	Acțiunea	Autoritatea responsabilă	Termen limită	Sursă de finanțare
1.1	Alinierea legislației vamale în domeniul respectării DPI la acquis-ul UE	Elaborarea tabelor de concordanță Elaborarea proiectelor de acte normative Consultare publică Adoptarea actelor normative	SV Ministerul Finanțelor	Decembrie 2026	Bugetul de stat
1.2	Alinierea legislației civile în domeniul respectării DPI la acquis-ul UE	Elaborarea tabelor de concordanță Elaborarea proiectelor de acte normative Consultare publică Adoptarea actelor normative	AGEPI Ministerul Justiției	Decembrie 2026	Bugetul de stat
1.3	Evaluarea legislației contravenționale în domeniul respectării DPI	Crearea unui grup de lucru, în scopul evaluării cadrului normativ național din domeniu Perfectarea raportului de evaluare a cadrului normativ național din domeniu	AGEPI ANSA ISSPNPC IGP	Decembrie 2027	Bugetul de stat Asistență tehnică
1.4	Evaluarea legislației penale în domeniul respectării DPI	Crearea unui grup de lucru, în scopul evaluării cadrului normativ național din domeniu Perfectarea raportului de evaluare a cadrului normativ național din domeniu	AGEPI PG IGP	Decembrie 2027	Bugetul de stat Asistență tehnică

Obiectivul general 2: Consolidarea capacității instituționale

Nr	Obiectiv specific	Acțiunea	Autoritatea responsabilă	Termen limită	Sursă de finanțare
2.1	Instituirea și/sau consolidarea unităților/punctelor focale specializate în domeniul PI	Evaluarea capacităților existente Elaborarea și aprobarea actelor administrative interne privind instituirea unităților/punctelor focale specializate în PI Revizuirea fișelor de post pentru includerea atribuțiilor specifice în domeniul PI Integrarea responsabilităților în domeniul PI în structurile existente (de exemplu: unitățile de combatere a criminalității economice și a fraudelor)	ANSA ISSPNPC IGP PG	Decembrie 2026	Bugetul de stat Asistență tehnică

Nr	Obiectiv specific	Acțiunea	Autoritatea responsabilă	Termen limită	Sursă de finanțare
2.2.	Consolidarea unității specializate în domeniul protecției vamale a drepturilor de PI	Suplimentarea resurselor umane specializate în domeniul protecției vamale a DPI în cadrul SV: Aparatul central- cinci persoane; Birourile vamale – câte două persoane responsabile de activitate pe domeniul PI. Asigurarea accesului securizat la IPEP	SV	Decembrie 2029	Bugetul de stat
2.3	Consolidarea capacității instituționale de asigurare a respectării DPI prin dezvoltarea resurselor umane specializate în domeniul PI	Evaluarea necesităților de formare profesională	SV ANSA ISSNPC IGP PG Consiliul Concurenței	2027	Bugetul de stat Asistență tehnică
		Elaborarea conținutului programelor de formare	AGEPI	2027	Bugetul de stat Asistență tehnică
		Organizarea cursurilor de formare în domeniul PI			
2.4	Consolidarea capacității judiciare de asigurare a respectării DPI	Analiza necesităților de formare.	AGEPI	Ianuarie 2027	Bugetul de stat Asistență tehnică
		Dezvoltarea conținutului de formare.			
		Organizarea cursurilor de formare în domeniul PI			
		Elaborarea unui curs de instruire online în domeniul PI pentru judecători	AGEPI		
2.5	Consolidarea colaborării cu organismele internaționale și regionale pentru preluarea celor mai bune practici în domeniul PI pentru instituțiile de aplicare a legii	Participarea la evenimentele destinate autorităților responsabile de asigurarea respectării DPI, organizate de EUIPO, CEPOL sau OMPI, în funcție de necesități și buget disponibil	SV ANSA ISSNPC IGP PG Consiliul Concurenței	Decembrie 2029	Bugetul de stat Asistență tehnică
2.6	Consolidarea colaborării cu organismele internaționale și regionale pentru preluarea celor mai bune practici în domeniul PI pentru magistrații sistemului judecătoresc	Participarea la cursurile de formare organizate de Eurojust și EUIPO pentru preluarea bunelor practici, în funcție de necesități și buget disponibil Diseminarea cunoștințelor post-formare	AGEPI	Decembrie 2029	Bugetul de stat Asistență tehnică
2.7	Consolidarea cadrului metodologic de estimare și calculare a prejudiciilor	Elaborarea unor recomandări metodologice pentru calcularea prejudiciilor în cazurile de încălcare a DPI Evaluarea situației în domeniu și identificarea necesităților Elaborarea unui ghid Organizarea unui seminar pentru prezentarea ghidului persoanelor interesate	AGEPI SV ANSA ISSNPC IGP PG	Decembrie 2026	Bugetul de stat Asistență tehnică

Obiectivul general 3: Consolidarea cooperării naționale și internaționale

Nr	Obiectiv specific	Ațiunea	Autoritatea responsabilă	Termen limită	Sursă de finanțare
3.1	Consolidarea activității Observatorului respectării DPI	<p>Revizuirea Regulamentului Observatorului pentru extinderea componenței acestuia</p> <p>Participarea noilor membri la activitatea Observatorului</p>	AGEPI ANSA	mai 2026	Bugetul de stat
		Instituirea grupurilor de lucru în cadrul Observatorului cu participarea titularilor de drepturi, reprezentanții societății civile și a furnizorilor de servicii intermediare	AGEPI	Decembrie 2026	
3.2	Promovarea cooperării prin intermediul instrumentelor voluntare	<p>Organizarea Atelierului de lucru privind instrumentele voluntare</p> <p>Elaborarea proiectului de memorandum de înțelegere și prezentarea acestuia părților interesate</p> <p>Promovarea semnării unor memorandumuri de înțelegere între sectorul privat și titularii de drepturi</p>	AGEPI	Iunie 2027	Bugetul de stat Asistență tehnică
3.3	Prevenirea utilizării abuzive a serviciilor de transport și logistică	<p>Identificarea companiilor</p> <p>Organizarea unui atelier de lucru pentru companiile identificate</p> <p>Promovarea semnării de către companiile de transport și logistică a memorandumurilor de înțelegere</p>	SV AGEPI	Decembrie 2027	Bugetul de stat Asistență tehnică
3.4	Prevenirea utilizării abuzive a serviciilor de plată	<p>Identificarea companiilor</p> <p>Organizarea unui atelier de lucru pentru companiile identificate</p> <p>Promovarea semnării unor memorandumuri de înțelegere de către companiile prestatoare a serviciilor de plată</p>	AGEPI	Decembrie 2027	Bugetul de stat Asistență tehnică
3.5	Consolidarea protecției DPI în cadrul sistemului de nume de domenii	<p>Promovarea procedurilor de soluționare a disputelor privind numele de domeniu după modelul mecanismelor alternative de soluționare a litigiilor</p> <p>Organizarea unui seminar privind protecția DPI în raport cu numele de domeniu, axat pe cazurile de cybersquatting și utilizare abuzivă a numelui de domeniu</p>	AGEPI	Decembrie 2028	Bugetul de stat Asistență tehnică
3.6	Desemnarea punctelor unice de contact	<p>Desemnarea de către instituțiile de aplicare a legii a unui punct unic de contact</p> <p>Desemnarea de către reprezentanții titularilor de drepturi a punctelor unice de contact</p> <p>Desemnarea de către furnizorii de servicii intermediare a punctelor unice de contact</p>	AGEPI SV ANSA ISSNPC IGP PG Consiliul Concurenței	Decembrie 2026	Bugetul de stat

Nr	Obiectiv specific	Acțiunea	Autoritatea responsabilă	Termen limită	Sursă de finanțare
		Publicarea Listei punctelor unice de contact pe site-ul Observatorului			
3.7	Acces securizat la instrumentele relevante în domeniul PI, inclusiv la instrumentele Observatorului UE	Cartografierea necesităților instituționale și evaluarea instrumentelor digitale necesare pentru activitatea de investigare și control	AGEPI SV ANSA ISSPNPC IGP PG	Iunie 2026	Bugetul de stat Asistență tehnică
		Asigurarea accesului la baze de date naționale și internaționale (ex. BD Marci, e-IPR, TMview, DesignView, eSearch, etc.) Instruirea reprezentanților instituțiilor de aplicare a legii privind utilizarea bazelor de date în domeniul PI	AGEPI SV ANSA ISSPNPC IGP PG	Decembrie 2026	Bugetul de stat Asistență tehnică
		Organizarea sesiunii de prezentare pentru autoritățile naționale competente privind instrumentele disponibile în cadrul Observatorului UE privind încălcările drepturilor de proprietate intelectuală (ex. baze de date, platforme de analiză, instrumente de cooperare operațională)	AGEPI SV ANSA ISSPNPC IGP PG	Iunie 2026	Bugetul de stat Asistență tehnică
		Inițierea comunicării instituționale cu CE (DG GROW și DG JUST) și EUIPO în vederea obținerii accesului securizat la instrumentele Observatorului UE	AGEPI SV ANSA ISSPNPC IGP PG	Decembrie 2027	Bugetul de stat Asistență tehnică
		Desemnarea punctelor de contact naționale pentru gestionarea accesului și utilizării instrumentelor Observatorului UE	AGEPI SV PG	Decembrie 2028	Bugetul de stat Asistență tehnică
3.8	Promovarea schimbului eficient de informații	Convocarea reuniunilor Observatorului la fiecare șase luni pentru a facilita schimbul de date, informații și date operative privind contrafacerea și pirateria, cu participarea instituțiilor de aplicare a legii, titularilor de drepturi și furnizorilor de servicii intermediare	AGEPI SV ANSA ISSPNPC IGP PG	Semestrial 2026-2029	Bugetul de stat
3.9	Consolidarea cooperării internaționale	Investigarea sistematică a cazurilor de încălcare transfrontalieră a DPI și asigurarea legăturii cu jurisdicțiile străine, dacă este cazul Asigurarea schimbului de informații și date operative în domeniul PI cu organismele UE relevante din domeniu, la solicitarea instituțiilor UE	SV ANSA ISSPNPC IGP PG	Anual 2026- 2029	Bugetul de stat

Obiectivul general 4: Consolidarea mecanismelor de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală

Nr	Obiectiv specific	Acțiunea	Autoritatea responsabilă	Termen limită	Sursă de finanțare
4.1	Consolidarea cooperării interinstituționale privind	Organizarea unui atelier de lucru privind recuperarea activelor	AGEPI	Iunie 2029	Bugetul de stat

Nr	Obiectiv specific	Acțiunea	Autoritatea responsabilă	Termen limită	Sursă de finanțare
	procedura de recuperare a activelor provenite din săvârșirea infracțiunilor	provenite din săvârșirea infracțiunilor în domeniul PI			Asistență tehnică
4.2	Îmbunătățirea tehnicilor de investigare	Familiarizarea cu tehnicile de investigare a infracțiunilor legate de PI conform celor mai bune practici europene	PG IGP	Iunie 2027	Bugetul de stat
4.3	Îmbunătățirea metodologiei statistice privind datele din domeniul PI	Evaluarea cadrului existent de colectare a datelor Alinierea metodologică la standardele UE Preluarea și adaptarea indicatorilor utilizați de Observatorul UE privind respectarea DPI	AGEPI SV ANSA ISSPNPC IGP PG Consiliul Concurenței	Septembrie 2026	Bugetul de stat Asistență tehnică
4.4	Instituirea unui mecanism interinstituțional de colectare și validare a datelor din domeniul PI	Desemnarea punctelor focale în fiecare instituție responsabilă pentru furnizarea datelor Stabilirea frecvenței și formatului de raportare Digitalizarea procesului de colectare a datelor Publicarea periodică a rapoartelor statistice naționale privind respectarea DPI	AGEPI SV ANSA ISSPNPC IGP PG Consiliul Concurenței	Decembrie 2026	Bugetul de stat
4.5	Acordarea de daune-interese corespunzătoare	Organizarea unui seminar de informare a persoanelor interesate despre cele mai bune practici în domeniu	AGEPI	Decembrie 2026	Bugetul de stat Asistență tehnică
4.6	Îmbunătățirea mecanismului de depozitare și distrugere a bunurilor contrafăcute	Elaborarea unui proiect de modificare a cadrului regulator Adoptarea modificărilor normative și ajustarea mecanismului de asigurare a depozitării și distrugerii bunurilor contrafăcute Organizarea unui atelier de lucru privind bunele practici Realizarea unei vizite de studiu pentru preluarea celor mai bune practici ale UE	SV ISSPNPC IGP PG	Decembrie 2027	Bugetul de stat. Asistență tehnică.
4.7	Consolidarea colaborării cu organizațiile internaționale și participarea la operațiuni internaționale în domeniul contracarării încălcărilor DPI	Stabilirea și/sau consolidarea contactelor cu Interpol, Europol, Organizația Mondială a Vămirilor etc. Participarea la operațiuni internaționale/regionale concrete desfășurate de organizațiile internaționale	SV ANSA ISSPNPC IGP PG	Iunie 2029	Bugetul de stat
4.8	Promovarea utilizării tehnologiilor informatice avansate pentru prevenirea și detectarea încălcărilor DPI	Organizarea atelierelor de lucru privind bunele practici, în scopul prezentării sistemelor informatice avansate utilizate în UE pentru: a) titularii de drepturi și reprezentanții furnizorilor de servicii intermediare b) instituțiile de asigurare a respectării DPI	AGEPI SV ANSA ISSPNPC IGP PG	Decembrie 2029	Bugetul de stat Asistență tehnică

Nr	Obiectiv specific	Acțiunea	Autoritatea responsabilă	Termen limită	Sursă de finanțare
		Preluarea de către organele cu responsabilități în domeniul asigurării respectării DPI a sistemelor informatice avansate utilizate în UE.			

Obiectivul general 5: Promovarea cunoașterii și a conștientizării în domeniul Proprietății Intelectuale

Nr	Obiectiv specific	Acțiunea	Autoritatea responsabilă	Termen limită	Sursă de finanțare
5.1	Sensibilizarea societății cu privire la necesitatea respectării DPI și contracarării contrafacerii și pirateriei	<p>Înființarea unui grup de lucru.</p> <p>Planificarea și implementarea unei campanii de informare în domeniu</p> <p>Realizarea sondajelor privind nivelul de conștientizare a publicului cu privire la riscurile asociate contrafacerii, pirateriei și altor încălcări ale DPI</p>	AGEPI SV ANSA ISSPNPC IGP PG	Decembrie 2029	Bugetul de stat Asistență tehnică
5.2	Sensibilizarea IMM-urilor cu privire la noile tehnologii de combatere a contrafacerii și a pirateriei	<p>Organizarea atelierelor de bune practici și prezentarea Ghidului EUIPO privind combaterea contrafacerii și a pirateriei</p> <p>Elaborarea și prezentarea listei de verificare pentru IMM-uri</p> <p>Publicarea listei de verificare pentru IMM-uri pe pagina web a Observatorului</p>	AGEPI	Decembrie 2027	Bugetul de stat Asistență tehnică
5.3	Sensibilizarea cu privire la secretele comerciale	<p>Organizarea unui webinar privind protecția secretelor comerciale</p> <p>Elaborarea unui material de informare în domeniul secretelor comerciale pentru agenții economici</p>	AGEPI	Decembrie 2026	Bugetul de stat Asistență tehnică
5.4	Sensibilizarea cu privire la setul de instrumente pentru prevenirea infracțiunilor cibernetice în domeniul PI	<p>Organizarea unei sesiuni de prezentare a celor mai bune practici și instrumente</p> <p>Elaborarea unor informații de sensibilizare a consumatorilor și titularilor de drepturi cu privire la riscurile infracțiunilor cibernetice</p>	AGEPI IGP PG	Decembrie 2027	Bugetul de stat Asistență tehnică
5.5	Sensibilizarea cu privire la modul de protejare a drepturilor de proprietate intelectuală în mediul online	Organizarea unei campanii de informare	AGEPI IGP SV	Decembrie 2028	Bugetul de stat Asistență tehnică
5.6	Crearea unui serviciu de asistență pentru IMM-uri.	<p>Identificarea necesităților</p> <p>Implementarea unui serviciu de suport pentru IMM-uri.</p>	AGEPI	Decembrie 2027	Bugetul de stat Asistență tehnică
5.7	Consolidarea capacităților de instruire în domeniul PI prin integrarea a cursurilor de PI pe Platforma	Dezvoltarea conținutului cursului/cursurilor de instruire la distanță	AGEPI	Decembrie 2029	Bugetul de stat Asistență tehnică

Nr	Obiectiv specific	Acțiunea	Autoritatea responsabilă	Termen limită	Sursă de finanțare
	guvernamentală de instruire la distanță MLearn	Integrarea conținutului cursurilor de instruire la distanță în domeniul PI pe Platforma Mlearn			
5.8	Creșterea gradului de conștientizare cu privire la Lista UE de supraveghere a contrafacerii și pirateriei	Informarea autorităților responsabile de respectarea DPI cu privire la Lista UE de supraveghere a contrafacerii și pirateriei Publicarea pe pagina web a Observatorului a Listei UE de supraveghere a contrafacerii și pirateriei (Counterfeit and Piracy Watch List)	AGEPI	Decembrie 2029	Bugetul de stat Asistență tehnică
5.9	Sensibilizarea cu privire la protejarea drepturilor de PI în străinătate	Organizarea unor evenimente de sensibilizare a companiilor exportatoare și/sau cu potențial de export	AGEPI	Decembrie 2027	Bugetul de stat
5.10	Promovarea sistemului de PI pentru atragerea investițiilor	Elaborarea și integrarea unui modul în domeniul PI în Ghidul Investitorului	AGEPI	Decembrie 2026	
5.11	Prevenirea încălcărilor de PI în Zonele Economice Libere (ZEL)	Organizarea unui seminar de informare în domeniul PI pentru rezidenții ZEL Încurajarea operatorilor ZEL să adere la Codul de conduită al OCDE pentru ZEL curate,	AGEPI	Iunie 2028	Bugetul de stat
5.12	Sensibilizarea cu privire la Ghidul UE (EMPACT) pentru titularii de drepturi de PI privind sesizările penale în cazurile de infracțiuni în domeniul proprietății intelectuale	Traducerea ghidului în limba română Organizarea unui seminar de prezentare a ghidului Publicarea ghidului pe site-ul web al AGEPI și al instituțiilor de aplicare a legii	AGEPI IGP PG	Decembrie 2026	Bugetul de stat Asistență tehnică